Kumbara

Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır

NİSAN 1980 / SAYI : 18

REFİK HALİT KARAY'dan bir çizgi-öykü: ESKİCİ

İŞ

BARA

Bay Gezgin'in akılalmaz serüvenleri

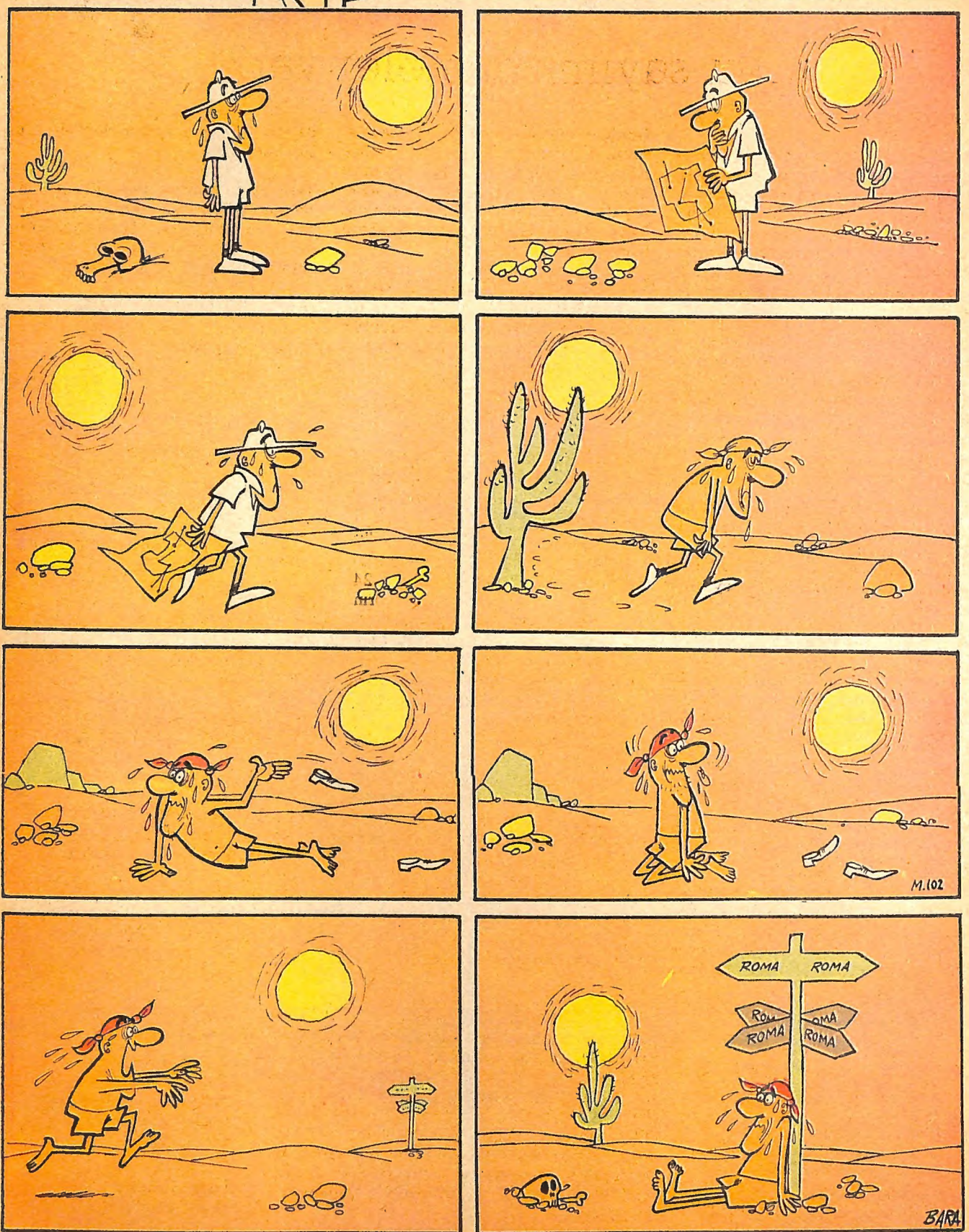

SİZE BİR MEKTUP VAR

Bu sayımızda neler var?

Sevgili Çocuklar,

Bu ay da eksiksiz karşınızdayiz. Her ne kadar "KUMBARA", geçen sayıdan itibaren 32 sayfa olarak yayınlanıyorsa da, içeriğinden hemen hemen hiçbir şey kaybetmemiştir. Nisan sayımızda da sevdiğiniz her konuyu bulacaksınız. Dergimizin içeriğini birbir anlatarak bunu doğrulamak bizim için çok kolay olacaktır.

Çizgi-öykümüze konu olarak ünlü yazarlarımızdan Refik Halit Karay'ın "Eskici" adlı bir öyküsünü aldık. Mustafa Delioğlu'nun sizin için çizdiği bu güzel öyküyü beğeneceğinizden kuşkumuz yok. Dergimizin kapağı da bu öyküden esinlenerek yine Mustafa Delioğlu tarafından yapıldı.

"Kumbara"nın bu sayısına aldığımız öykü, bir gazeteci-yazara ait. Daha önce kitaplarını okuduğunuzdan emin olduğumuz İbrahim Örs, "Bicos" adlı öyküyü sizin için yazdı. Öyküyü Sema Ilgaz resimledi.

Dergimiz yazarlarından Muzaffer Gökman "23 Nisan Çocuk Bayramı" ile ilgili sizin için bir yazı yazdı. Bu mutlu bayramın anlamını bu yazıyı okuduktan sonra daha iyi anlayacaksınız.

"Ülkemizi Tanıyalım" bölümünde, bu sayımızda, Karadeniz bölgesinden Trabzon'a yer verdik. Konuyu öğretmen Hatice Deligöz hazırladı, Mustafa Delioğlu resimledi.

Adli Moran "Işık"la ilgili sizin için bir yazı hazırladı. Işık, bir çoğunuzun ders konusu. Bu nedenle bu yazıdan yararlanacağınıza inanıyoruz. Ayrıca, Afrika'daki Doğal Hayvanat Bahçeleriyle ilgili ilginç bir yazı daha bulacaksınız.

Bunların dışında ünlü sanatçı Altan Erbulak'ın çizdiği "Sevinç'cik"i, Hale Kuntay'ın uyarladığı "Zehra Ablam ve Ben"i, "Albay Hepalbay ve Küçükdiş"de Kızılderili Durgunboğa'nın balık "Kazmadiş"le yaptığı savaşımı izleyeceksiniz.

"1 Yazar, 1 Yapıt" ta Memduh Şevket Esendal ile ünlü romanı "Ayaşlı ve Kiracıları"nı, "Ünlü Kişiler"de Haçlıları yenen ünlü kumandan Salâhaddin Eyyubi'yi tanıyacaksınız.

"Mitoloji'de Kahramanlar" bölümünde, bu kez, ateş tanrısı Hephaistos'u size tanıtacağız.

Televizyon, Sinema, Plak, Kitap, Pul, Bulmaca, Bilmece, "Garip ama Gerçek", "Denektaşı", "Mini-Ansiklopedi" bölümlerini yine Derginizde bulacaksınız.

Sevgi ve esenlik dileklerimizle...

Sağlıcakla kalınız.

KUMBARA

2. ISTANBUL ULUSLARARASI ÇOCUK KİTAPLARI FUARI VE YILIN BAŞARILI KİTAPLARI

2. Istanbul Uluslararası ÇOCUK KİTAPLARI FUARI 31 Mart'ta Atatürk Kütüphanesinde açıldı. Bu ayın sonuna kadar sürecek olan fuara 27 yabancı ülke ve 24 yerli yayıncı katıldı. Fuarın amacı; kukla, çocuk sineması, resim, afiş sergileri yanında sempozyum ve konferans dizileri düzenleyerek çocuklara yönelik bir kültür ve sanat olgusunu gerçekleştirmektir.

Fuarda yapılan çalışmaların en ilginçlerinden biri 1979 yılında Türkiye'de yayınlanmış çocuk kitaplarına çeşitli ödüller verilmesiydi. Çocukların, seçici olarak görev aldığı bu ödüllendirmede şu sonuçlar alınmıştır :

ROMAN

1. Bastıbacak Ermiş -Mehmet Seyda
2. Kolo-Vedat Dalokay

RESİMLİ KİTAP

1. Pan ile Çiçek - Fatih Erdoğan
2. Mahallenin Uçurtması-Zafer Sükan

ŞİİR

1. Müzik satan Çocuklar-Yalvaç Ural
2. Sen Balık Mısın?-Veysel Çolak

ÖYKÜ

1. Tele Yunus - Ülkü Tamer
2. Çocuklar da Savaşta-Afet Ilgaz

MASAL

1. Uçtu Uçtu Ali Uçtu-Muzaffer İzgü
2. Masalın Aslı-Vasıf Öngören

Ayrıca, "Yılın En Başarılı Çizer" ödülü, İnce Memet çizgi-romanının yaratıcısı İsmail Gülgeç'e verildi.

Kumbara
Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımızı Armağanıdır
Ayda bir yayınlanır - Sayı : 18

Türkiye İş Bankası A. Ş.
Halkla İlişkiler Müdürlüğü adına
Sahibi : Necat TÜNCE

Sorumlu Yazı İşleri
Yönetmeni : Yılmaz SEVİMLİ

ONK ajansı tarafından hazırlanan bu dergi, imzaları olan yazar ve sanatçıların dışında, AKÇALI Kezban (Genel), MORAN Adli (Genel - Denektaşı), MADEN Sait (Grafik), VERSAN Kemal Aziz (Pul), YAHYA Haluk (Plak), TURHAN Rüştü (TV - Sinema), ALAKUŞ Emin (Dizgi), ÖNAL Orhan (Yazı) ve AYDEĞER Gürsel (Düzeltme)'in emekleriyle oluşmuş ve VEB OFSET İLERİ MATBAACILIK A. Ş. tesislerinde basılmıştır.
1 Nisan 1980

Adres :
KUMBARA Dergisi
Türkiye İş Bankası A. Ş.
Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Atatürk Bulvarı, 191
Kavaklıdere
ANKARA

Kapak Resmi :
Mustafa DELİOĞLU

IŞIK OLMASAYDI NE YAPARDIK?

HAREKET HALİNDEKİ KÜÇÜCÜK ENERJİ YIĞINLARINDAN OLUŞAN IŞIĞIN HIZI, SESTEN HIZLI GİDEN "CONCORDE" UÇAĞININ YAPTIĞI HIZIN 400.000 KEZ FAZLASIDIR.

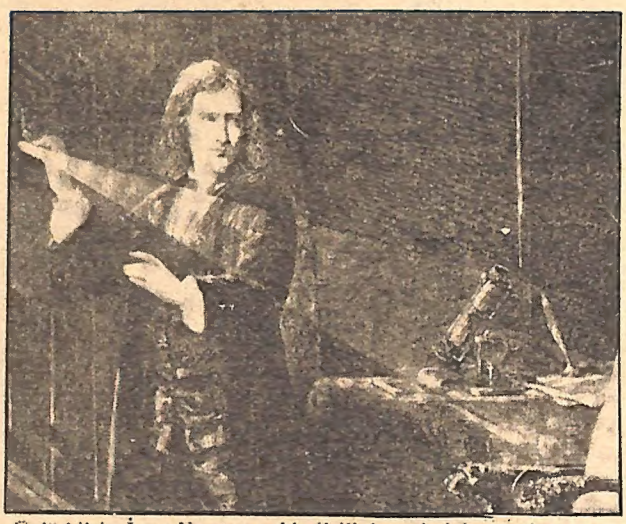

Ünlü bilgin İsaac Newton ışıkla ilgili deneyimini yaparken.

IŞIK olmasaydı ne yapardık, düşünebiliyor musunuz? Ne Güneşten, ne aydan, ne de yıldızlardan ışık gelmeseydi; ateşten, petrolden, gazdan, ya da elektrikten ışık gelmeseydi ne olurdu ? Hepimiz tamamen kör olurduk, çünkü gözlerimizin ancak ışıkla görebileceğini biliriz.

Elbette Güneş en büyük ışık vericisidir. Ama yaşamımızın yarısı boyunca Güneşten gün ışığı sağlayabiliriz. Güneş battı mı karanlık olur. Karanlık bizi rahatsız etmez çünkü evlerimizdeki düğmelere basınca ışığa kavuşuruz, sokaklar da lambalarla aydınlatılır. Ondokuzuncu yüzyılda insanlar gaz lambaları kullanırlardı. Yüzlerce yıllar öncesi de yağ lambaları, kandil, mum gibi aydınlatma araçlarıyla aydınlanırlardı.

Bir de mağara adamlarını düşünün. Güneş batınca karanlık çöker, ancak mağaranın önünde yaktıkları ateşle aydınlanabilirlerdi. Mağara adamlarından öncekilerse ateş bile yakmasını bilmediklerinden geceyi karanlıkta geçirirlerdi.

Batıda bundan daha 200, bizde ise 100 yıl kadar öncesi insanlar geceleri sokağa çıkmaya korkarlardı çünkü her yan kapkaranlıktı. İkinci Dünya Savaşı boyunca sokaklar gene ışıksız kalmıştı. Çünkü en küçük ışık bile bombalara hedef oluyordu.

IŞIK NEDİR?

Bir zamanlar insanlar ışığın gözlerinden çıkıp yayıldığını ve görebildikleri şeyleri gösterdiğine inanırlardı. Bilginler bugün bunun tam tersinin gerçek olduğunu biliyorlar. Işık bütün eşyalardan sekerek sıçrar ve bir bölümü gözlerinize girer, siz de eşyaları görebilirsiniz. Işığı irdeleyen ilk insanlardan biri İngiliz bilgini İsaac Newton'dur. Bu büyük bilgin bir prizmadan geçen güneş ışınlarının yedi renge ayrıldıklarını göstererek, beyazın yedi rengin birleşmesinden oluştuğunu kanıtlamıştı.

Hemen hemen aynı dönemde Hollanda'lı Christian Huygens ışığın oluşmasıyla ilgili değişik bir kuram düşünmüştü. Bu bilgin de ışığın dalgalar gibi hareket ettiğini, suların üzerinde hareketlenen dalgalar gibi bir davranış

Işık, resimde görüldüğü gibi, pencere kafesinden bütün ayrıntılarıyla geçebilmektedir.

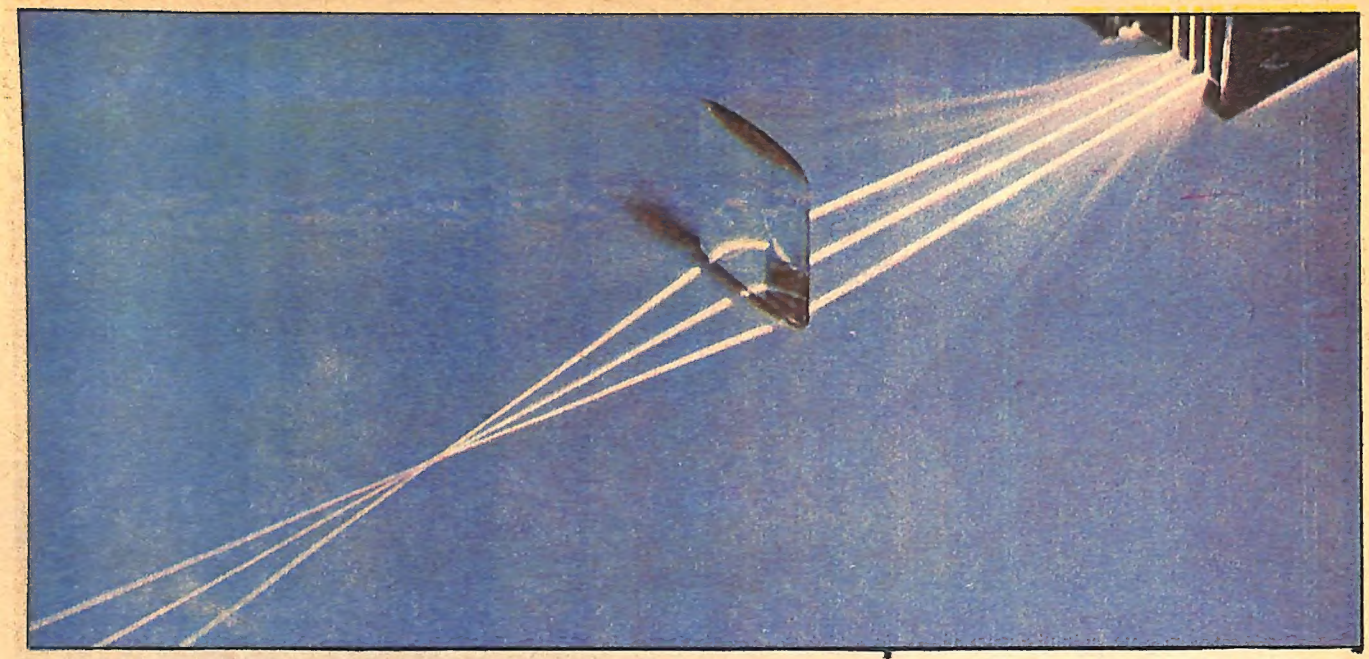

Işık, su ya da cam gibi saydam bir şeyin arasından geçerse yön değiştirir. Resimde, bir pencere kafesinden gelen ışınların bir dışbükey merceğinden geçişi görülmektedir. Işınlar eğik ya da kırıktır.

içinde olduğunu söylüyordu. Daha sonra Thomas Young ve Max Planck gibi büyük bilginler çok daha değişik kuramlar oluşturdular. Sonuçta ortaya günümüzde şöyle bir anlayış çıkmaktadır : Newton ve Huygens görüşlerinde tamamen haklı değillerdi. Max Planck'ın ünlü "quantum kuramı"na göre ışık, "quanta" adı verilen küçücük enerji yığınlarından oluşmakta, bunlar da dalgalar gibi hareketlenmektedirler. Kısacası eski kuramlarla çağdaş kuram bağdaşmakta ve kaynaşmaktadır.

IŞIK NE YAPAR?

Aynaya baktığınız zaman kendinizin yansımasını görürsünüz. Yansıma ışığın önemli özelliklerinden biridir. Işınlar aynaya çarptığı zaman duvara çarpıp sıçrayan lastik topa benzerler. Bazı Amerika Kızılderilileri ve son savaş sırasında bazı askerler mesajlar göndermek için aynalar ya da parlatılmış metal levhalar kullanarak bu gerçeği anlamışlardı. Böylece kusursuz bir haberleşmeyi sağlamış oluyorlardı.

IŞIĞIN HIZI

Birçok bilgin ışık hızını saptayabilmek için deneyimler yapmışlardır. Bilginler ışığın saniyede 299,792 km. lik bir hız yaptığını buldular. Bu hız, bir "Concorde" uçağının yaptığı hızın 400.000 kez fazlasıdır! Bu yüzden, düğmeye basar basmaz odanızın hemen ışıkla dolmasına hiç şaşmamalısınız.

IŞIK SAĞLAMAK

İnsanoğlu ateş yakmayı öğrenir öğrenmez ışık oluşturmayı da öğrenmiş oldu. İlk meşalelerden 19. yüzyılın sonlarına kadar çeşitli aydınlatma gereçleri kullandı. Sonunda ilk elektrik ampulü yapıldı. Bu da her geçen gün geliştirilerek günümüzdeki çeşitli ve güçlü elektrik ampullerine kadar geldik.

Bugün artık insanlar eskilerde olduğu gibi Güneşin verdiği ışığa çok büyük gereksinme duymuyorlar. Ama şu ilginç noktayı unutmamak gerekir : Elektrik elde etmek için çalıştırılan santrallerdeki fuel-oil ve kömür, milyonlarca yıl önce orman ve bataklıklardan arta kalan bitkilerin çok geniş tabakalarından oluşmuştu. Canlıyken bütün o bitkiler büyümek, gelişmek için güneş enerjisi ışığını kullanmışlardı. Şimdi de bizler, elektrik sağlamak için yakıtları kullandığımızda Güneşin enerjisini yeniden serbest bırakmakta ve yeniden kullanmaktayız.

NASRETTİN HOCA

Şenol Kirpikçioğlu

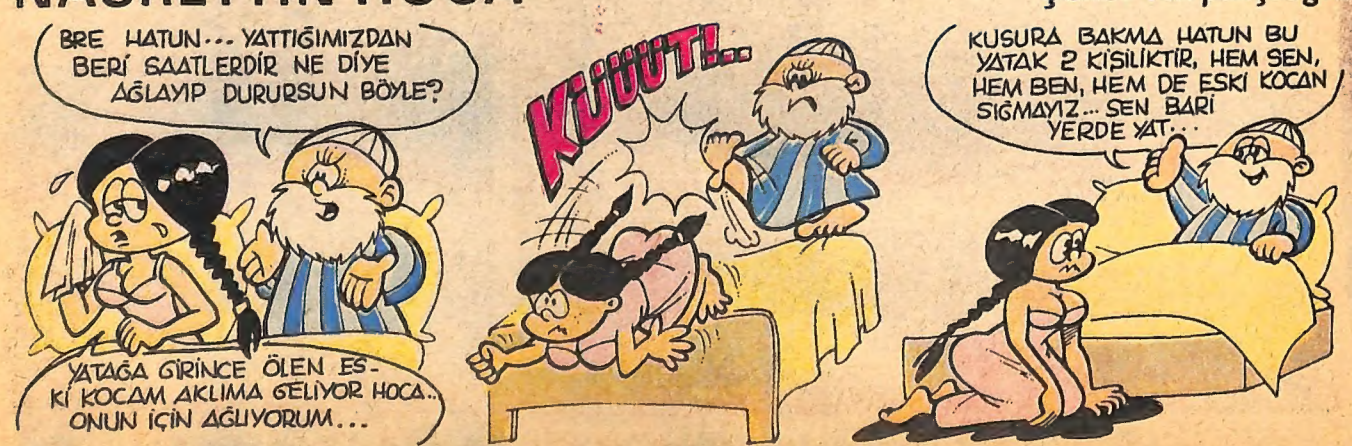

Bicos

İbrahim Örs

Bahçe kapısının kancasını kaldırdı. Kaldırmasıyla içine korku, heyecan, kuşku karışımı bir duygu düştü. Acaba? Acaba? Ürkek adımlarla içeri girdi. Kapının kancasını vurdu. İki yanı yaban otlarıyla, çitlerle kaplı, en çok bir metre genişliğindeki yolda, birini uyandırmaktan çekinircesine yere hafif basaraktan, eve doğru yürüdü.

Evin kapısındaki küçük avluya vardığında, derinden bir "oh" çekti. Ama, o da ne? Kapının önünde, avlunun köşe oluşturan bitiminde, kat kat bez parçaları üzerinde bir tekir kedi yatıyordu. Beyaz alnı, iri başı, havaya dikili kulakları, kocaman pençeleri, sık parlak tüyleri, sert bakışlarıyla panter görünümü veren bir kedi. Yarım ay oluşturan karnının beyaz-pembe derisiyle, tam dört yavruyu sarmaya çalışıyordu. Gözleri henüz açılmış yavrular, annelerinin karnı üzerinde miyavlayarak debeleniyor, ağızlarından kaçan

meme uçlarına ulaşmaya çabalıyorlardı. Anne kedinin hemen yanında süt dolu beyaz bir kap vardı, birazı dökülmüş.

Bülent Arcan sinirlendi. "Bir bu eksikti," diye homurdandı. Tam tokmağa dokunacaktı ki, kapı açıldı. Onu, çocukları karşıladı. Beş yaşındaki Cem, yedi yaşındaki Erdinç ve dokuz yaşındaki Naz. Çocuklar, babalarını karşılarında görünce sevinçten zıplayarak bağırdılar.

—Babamız geldi, hoş geldi!... Babamız geldi, hoş geldi!..

Çocuklar, babalarının, akşamları işten dönünce, kendilerini kucaklamasına, yanaklarından öpmesine alışkındılar. Ama bu akşam, öyle olmadı. Bülent Arcan, tam tersine, çocuklarının sevgi gösterilerine bile izin vermedi.

—Bu kedi, bu kediler de nerden çıktı? diye bağırdı.

Cem'le Erdinç, önce önlerine, sonra da ablalarının yüzüne baktılar. Naz, birkaç kez yeşil gözlerini kaldırıp indirdikten sonra babasının boynuna sarıldı. Bir yandan da, içten, nazlı bir sesle :

—Babacığım, dedi, bugün karşı tarlada dolaşırken gördüm bunları. Çok sevdim. Acıdım da. Zavallı yavrular, yeni doğmuşlardı. Anneleri de başlarında değildi. Onları öylece bırakmak, kurda kuşa yem olmalarına göz yummak demekti. Az sonra anneleri de geldi. Karar verdim, onları eve getirdim. Annemin de iznini aldım. Bak, ne güzel şeyler babacığım! Kimseye zararları yok. Dilersen, eve de almayız. Yeter ki, burada, bahçede kalmalarını hoş gör babacığım.

Bu sırada, Serpil Arcan, mutfaktan konuşulanları duymuş, koşup gelmiş ve kocasına "Hoş geldin," demeye bile zaman bulamadan söze karışmak gereğini duymuştu:

—Ben izin verdim, Bülent. Bunda kızacak ne var? hadi gel içeri. Yorgun gibisin.

Bülent Arcan'da hiç yumuşama görülmedi.

—Bu kaçıncı kedi? diye bağırdı. Kedi sergisi mi açacağız?

Eşi Serpil Arcan susmayı yeğlerken:

—Beşinci, diye atıldı Naz. Hem adını ne koydum biliyor musun babacığım? Bicos...

—Elbet yavrularını saymazsan, diye homurdandı Bülent Arcan. Tam dört tane yavru. Tümü eder dokuz. Aman Tanrım, çıldıracağım bu kedili, yılanlı evde!

Serpil Arcan, büyümüş gözlerle kocasına baktı. Sonra da sözcüklerin üzerine basa basa konuştu:

—Yılanlı mı? Bunu da nereden çıkarıyorsun?

Yılan... Hemen tüm insanların olduğu gibi Bülent Arcan'ın da tiksindiği, korktuğu hayvan. Soğuk hayvan. Tehlikeli hayvan. Evde kimsenin haberi yoktu ama, hani şu "yılanlı ev" deyiminde bir gerçek payı da vardı. Tam dört gün önce bir akşam, iş dönüşü, bahçenin dar yolundan geçerken görmüştü o hayvanı. Yolun bir yanındaki çitten öbür yanındaki çite süzülerek fırlamıştı. Islık çalarak.

Bülent Arcan, yılanı görünce irkilmiş, korkmuş, bir an ne yapacağını bilememiş, sonra kendisini toparlamaya çalışarak eve girmişti. Durumu da kimseye açmamıştı. Amacı, kimsenin huzurunu kaçırmamaktı; birkaç aylığına geldikleri şu yazlık evlerinde, çoluk çocuğuna korkulu günler yaşatmamaktı. Yılan bahçede yuvalanmış mıydı, yoksa geçici olarak mı girmişti oraya? Özellikle bunu öğrenmek istiyordu. Gerçi o günden sonra yılana bir daha rastlamamıştı ama, sabah işe gidişte, akşam işten dönüşte o yılan yüzünden çektiği korkuyu heyecanı bir Tanrı bilirdi, bir de kendisi. Tıpkı bu akşam olduğu gibi.

Ağzından kaçırmıştı bir kez.

—Evet, diye bağırdı, yılanlı ev ya!

Sonra eşinin ve çocuklarının kendisine yönelik şaşkın, yuvalarından uğramış bakışları arasında her şeyi anlattı.

Anlattı ya, o günden sonra eve ikircikli, kuşkulu bir hava çöktü. Çocuklar, korkudan bahçeye çıkamaz oldu-

Eski bir gazeteci-yazar olan İbrahim Örs, 1928'de Trabzon'da doğdu. Orta öğrenimini tamamladıktan sonra Gazetecilik Enstitüsü'nde okudu.

Gazetecilik-yazarlık yaşamına 1942'de Trabzon'da yayımlanan Yeniyol gazetesinde başladı. Bundan sonra Son Saat (1948-1952), Milliyet (1952-1975) gazetelerinde çalıştı. Ayrıca İnan (Trabzon), Yedigün, Güney, Milliyet Sanat, Milliyet Çocuk dergileriyle Küçük Gazete ve Bursa'nın Sesi gazetelerinde, şiir, öykü haber röportaj ve romanları yayınlandı.

İbrahim Örs, 1970'ten sonra daha çok çocuk yazınına eğildi ve bugüne dek roman türünde şu yapıtları yayınladı : Muhtarın Yeğenleri, Onur Çocuğu, Almanya Öyküsü, Mücahit'in Oğlu, Cambazlar Kralı ve Balıklıkoy, Fındık Zamanı ve Çocuk Cumhuriyeti adlı iki yapıtı da yayın için sıra bekliyor.

İbrahim Örs

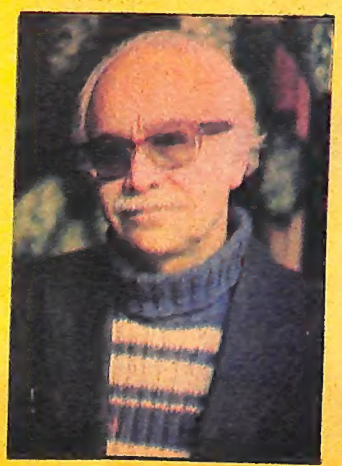

Resimler : SEMA UĞAZ

lar. Anneleri, bahçeye çıkıp çamaşır bile asamaz oldu. Naz, en çok, Bicos'un yavrularını düşünüyordu. Bicos ve öteki kedileri, yılana karşı kendilerini savunabilirlerdi ama, ya yavrular?.. Onları içeri almak zorundaydı. Yalvarıp yakarıp zor da olsa babasını kandırabildi. Böylece yavruların yaşamı güvence altına alınmış oldu.

Ne var ki, yılan yüzünden herkesin rahatı kaçmıştı. Hatta evde, tatillerini yarıda kesip kentteki evlerine dönmekten bile söz edilmeye başlanmıştı. Bülent Arcan ise, herkesten çok tedirgindi? Bu tedirginlik, biraz da, evin içindeki yavrulardan kaynaklanıyordu. Hayvan sevmeyen bir kimse sayılmazdı ama, ne olursa olsun evin içinde hayvan bulundurmaya kesinlikle karşıydı.

Karı-koca anlaştılar : Cumartesi günü kentteki evlerine taşınacaklardı. Haberi duyunca, çocukların gözüne uyku girmez oldu. Burasını seviyorlardı. Çünkü burada özgürdüler; bir apartman dairesinin dört duvarı arasında tutsak hayatı yaşamıyorlardı. Çünkü burada istedikleri gibi gezebiliyor, dolaşabiliyorlardı. Çünkü burada diledikleri oyunu oynayabiliyor, diledikleri hayvanla arkadaşlık kurabiliyorlardı. Daha doğrusu, şu yılan öyküsü ortaya çıkıncaya değin böyleydi. Sonra, Bicos'un yavruları ne olacaktı? Babaları, onların kentteki evlerine götürülmesine izin verecek miydi? Asla... Bir kez Naz, sözünü edecek olmuştu da "Olmaz!" yanıtını almıştı. Kesin bir yanıttı bu, değiştirilmesi olanaksız.

Cuma günü akşamı Bülent Arcan, eve erken geldi. Eşyanın toplanmasına yardım edecekti. Bahçe kapısının kancasını kaldırıp içeri girerken, yine korku, heyecan karışımı o korku çöktü. içine. Bir iki adım attı, sonra duraladı. Duralamakla kalmadı, geriledi de. Yolun kenarında bir yılan yatıyordu. Yuvarlak vücudunda yer yer açılan deliklerden kanlar fışkıran, gırtlağı kemirilmiş kocaman bir yılan. Cansız.

Bülent Arcan "Ölmüş" dedi kendi kendine. "Yılan ölmüş!" ve hızla eve doğru koştu. Kapının tokmağını vurdu. Vurdu ya, ilk kez eşi kendisini yalnız karşıladı; çocuklar ortada yoktu.

—Nerede çocuklar? diye sordu.

Eşi, durgun ve ikircikli :

—İçerdeler, dedi, Bicos hasta da.

—Hani, şu yavruların anası mı?

—Evet.

Bülent Arcan, "Allah Allah!" diye mırıldandı. Sinirlenmişti. Hasta bir kedinin evin içinde ne işi vardı? O, özellikle, hayvanlardan insanlara geçebilecek hastalıkları düşünerek evde hayvan beslemeye karşı olmamış mıydı?

İçeri girdi. Bicos, sofada bir minderin üzerinde upuzun, baygın yatıyordu. Başucunda Naz ve kardeşleri duruyordu.

Naz, babasını karşısında görünce, elini hayvanın sırtından çekerek :

—Babacığım, diye hıçkırdı. Bir şeyler yap, babacığım!.. Bicos çok hasta, ölecek!..

Bülent Arcan, minderin üzerinde bir külçe gibi yatan hayvanı görünce kafasında bir şimşek çaktı. Az önce ölüsüyle karşılaştığı yılanı anımsadı. Sakın... Sakın... Evet, evet tersi düşünülemezdi : uzun bir savaşım verdikten sonra Bicos yılanı öldürmüştü. Bu arada kendisi de zehirlenmişti.

—Yoğurt, diye bağırdı. Yoğurt verin hayvana!

Evde yoğurt yoktu.

Bulmam gerek! diyerek çıktı evden; yayından fırlamış ok gibi.

Sonunda, ta uzaklarda oturan bir köylünün evinden sağlayabildiği bir kâse yoğurtla eve döndü.

Hayvan hâlâ minderin üzerinde, öyle baygın yatıyordu. Bülent hayvanın ağzını açmaya çalıştı, Naz da yoğurt kâsesine daldırdığı kaşığı boşalttı. Bir daha, bir daha. Bir süre Bicos'ta bir değişiklik olmadı. Uzun, çok uzun bir iki dakikanın bitiminde hayvan gözlerini açtı, önce Naz'a, sonra Can'a Erdinç'e, daha sonra Serpil'e, en sonra da Bülent'e baktı. Silkinip kalkmak istedi. Başaramadı. Gözlerini yumdu, derin bir uykuya daldı. Artık soluk almıyor, karnı inip çıkmıyordu.

Bülent Arcan, Bicos'u, üzerindeki minderle birlikte yerden kaldırırken :

—Üzülmek, ağlamak yok ha! dedi. O bir kahramandır. Kahramanların ardından ağlanmaz. Biliyor musunuz ki Bicos, günlerdir huzurumuzu kaçıran yılanla bir savaşım yaptı ve bu savaşım sonunda, onu öldürdüğü gibi kendi yaşamından da oldu. Yavrular nerede? Onlara iyi bakın... Bize Bicos'un emanetidir onlar. Kentteki evimize giderken onları da götüreceğiz. Kimseye vermeye kalkışmayın sakın!. Hemen söyleyeyim, yarın gitmek yok. Gerek kalmadı çünkü.

Babaları dışarı çıkarken, Naz ve kardeşleri de, hapsedildikleri odada miyavlayan yavrulara koştular.

UYKU ZAMANI

"Hadi bakalım geç oldu, yat" diyorsunuz

Yatağımda düşünüyorum:
Dünyamızın kuzeyinde
Altı ay gece olurmuş, altı ay gündüz
Altı ay uyuyor
Altı ay uyumuyor mu oradaki çocuklar?

Ben de oraya mı gideyim?

Süreyya Berfe

eskici

REFİK HALİT KARAY

Resimleyen:
MUSTAFA DELİOĞLU

BABADAN YETİM KALAN KÜÇÜK HASAN, ANASI DA ÖLÜNCE FİLİSTİN'İN ÜCRA BİR KASABASINA GÖNDERİLİYORDU. HASAN VAPURDA EĞLENDİ; GIRIL GIRIL İŞLEYEN VİNÇLERE, ÜSTLERİ YAZILI CAN KURTARAN SİMİTLERİNE, KURUTULACAK ÇAMAŞIRLAR GİBİ İPLERE ASILI SANDALLARA, VARDİYA DEĞİŞTİRİLİRKEN ÇALINAN KAMPANAYA BAKARAK ÇOK EĞLENDİ. BEŞ YAŞINDA İDİ; PELTEK, ŞİRİN KONUŞMALARIYLA DA GÜVERTEDE YOLCULARI EPEYCE EĞLENDİRMİŞTİ...

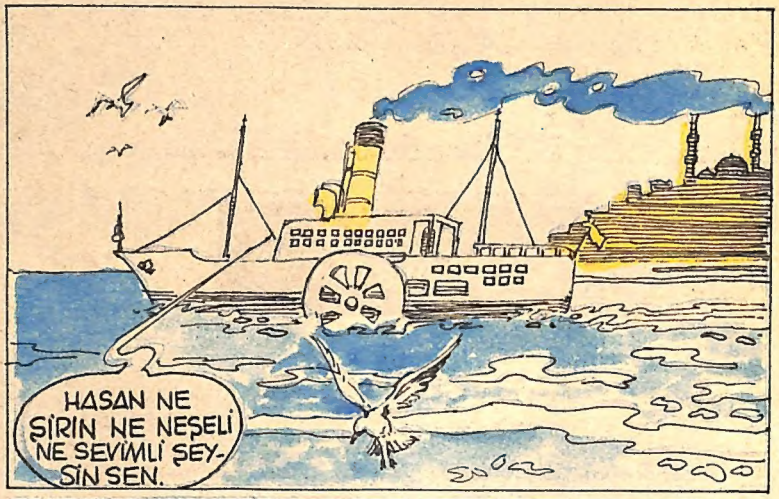

FAKAT VAPUR, ŞURAYA BURAYA UĞRAYIP BİR SÜRÜ YOLCU BIRAKTIKTAN SONRA SICAK MEMLEKETLERE YAKLAŞINCA KENDİSİNİ BİR DURGUNLUK ALDI: KALANLAR BİLMEDİĞİ BİR DİLDEN KONUŞUYORLARDI.

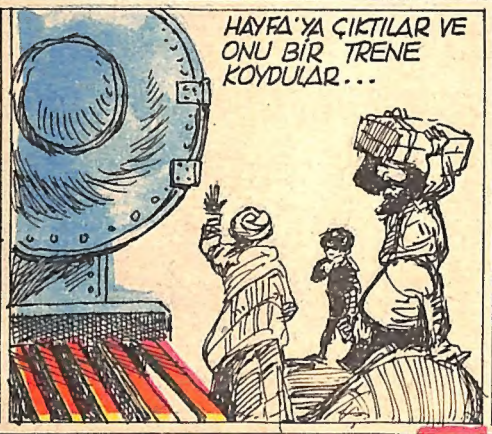

BİR ZAMAN SONRA GÖZ ALABİLDİĞİNE UZANAN BİR DÜZLÜĞE ÇIKMIŞLARDI. BURASI ÇÖLDÜ. ARA SIRA KOCAMAN HAYVANLARA RASGELİYORLARDI. ÇOK UZUN BOYLU SIRTLARI KAMBUR HAYVANLAR.

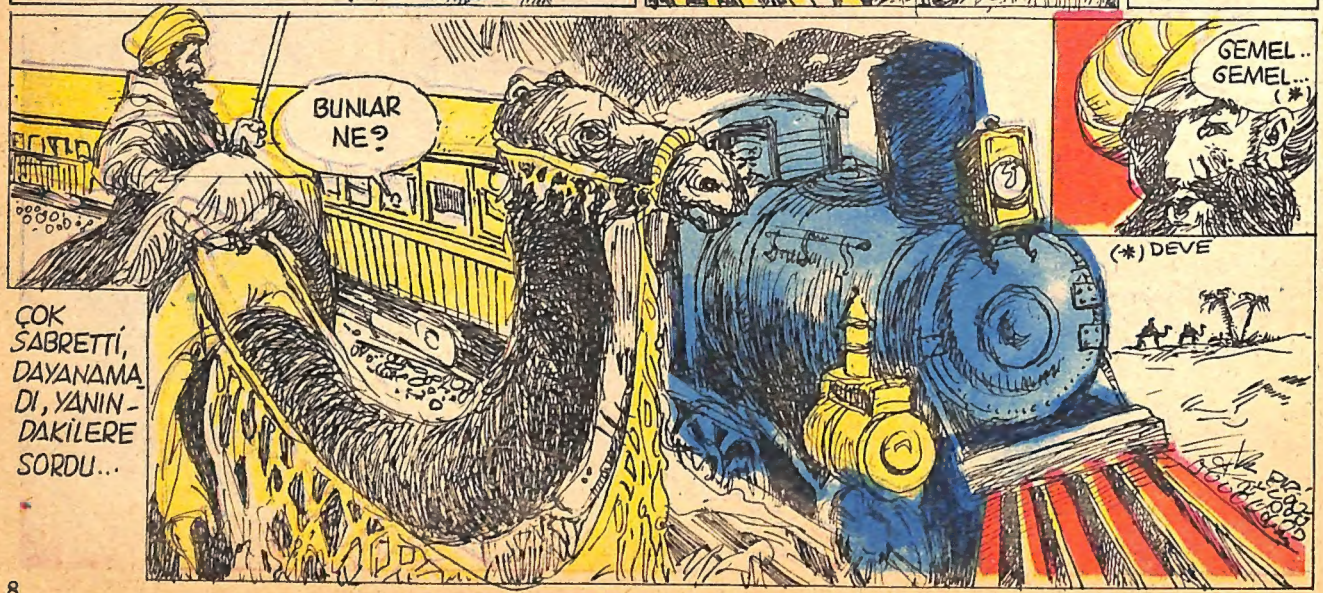

ÇOK SABRETTİ, DAYANAMADI, YANINDAKİLERE SORDU...

HASAN'I BİR İSTASYONDA İNDİRDİLER... HALASI ONU GÖĞSÜNE BASTIRDI. ANASININKİNE BENZEMEYEN TUHAF BİR KOKU VARDI.

BİR ÇOK ÇOCUK TA GELMİŞTİ; ENTARİLERİNİN ÜSTÜNE HIRKA YERİNE ELBİSE CEKET GİYMİŞ, SAÇLARI PERÇEMLİ, BAŞLARI TAKKELİ ÇOCUKLAR...

HASAN DURGUN, TIKANIKTI, SUSUYOR, SUSUYORDU... ÖYLE HAFTALARCA SUSTU. ANLAMAYA BAŞLADIĞI ARAPÇAYI, KÜÇÜCÜK KAFASINDA BELİREN BİR İNATLA KONUŞMAYARAK SUSTU...

BİR GÜN HALASI SOKAKTAN BAĞIRARAK GEÇEN BİR SATICIYI ÇAĞIRDI...

EVİN AVLUSUNA SIRTINDA ÇUVAL KAPLI BİR YAYAN TORBA, ELİNDE BİR UFAKÇIK İSKEMLE VE UZUN BİR DEMİR PARÇASI, DAĞINIK KIYAFETLİ BİR ADAM GİRDİ...

KONUŞTULAR, SONRA ÖNÜNE BİR SÜRÜ PATLAK SÖKÜK, PARÇA PARÇA AYAKKABI DİZDİLER...

SATICI İSKEMLESİNE OTURDU. HASAN DA MERAKLA KARŞISINA GEÇTİ. BU TOPRAK EVDE ÖYLE CANI SIKILIYORDU Kİ...

SAŞARAK EĞLENEREK SEYREDİYORDU... AĞZINA BİR AVUÇ ÇİVİ DOLDURUŞUNA, SONRA BUNLARI TEK TEK...

ÇIKARTIP...

...ÇAKIŞINA...

ÇANAKTAKİ MACUNA PARMAĞINI DALDIRIP, TABANLARA SÜRÜŞÜNE...

ESKİCİ HAYRETLE HASAN'IN YÜZÜNE BAKTI.

TÜRK ÇOCUĞU MUSUN BE?

İSTANBUL'DAN GELDİM...

BEN DE O TARAFLARDAN...

İZMİT'TEN.

ESKİCİDE SAÇ SAKAL DAĞINIK, GÖĞÜS BAĞIR AÇIK, PANTALONU DİZLERİNDEN YAMALI, DİŞLERİ EKSİK VE SURATI SARI, SAPSARIYDI. TÜRKÇE BİLDİĞİ VE İSTANBUL TARAFLARINDAN GELDİĞİ İÇİN HASAN, ŞİMDİ ONUN SADE İŞİNE DEĞİL, YÜZÜNE DE DİKKATLE BAKMIŞTI...

NE DİYE DÜŞTÜN BU CEHENNEMİN BUCAĞINA?

HASAN ANLADIĞI KADAR ANLATTI.

BURADA NEREDE OLDUĞUNU UNUTTU... TÜRKÇE DEDİKİ...

ÇİVİLER AĞZINA BATMAZ MI SENİN?

KANLICA'DAKİ EVLERİNİ TARİF ETTİ...
KOMŞUNUN OĞLU MAHMUT'LA NASIL BALIK TUTTUK - LARINI ...
HA, YA ÖYLE Mİ?
ANNEMİ DOKTORA GÖTÜRÜR - KEN TÜNELE BİNDİK. BİR KERE DE KAPIYA BEYAZ, HASTA OTOMOBİLİ GELDİ, ANNE - Mİ GÖTÜR - DÜ...
PEKİ, SEN NİYE BURADASIN?
BİR KABAHAT İŞLEDİK TE KAÇTIK!..
ASIL KONUŞAN HASAN'DI, ALTI AYDAN BERİ SUSAN HASAN... DURMADAN, DİNLENMEDEN, NEFES ALMADAN, YANAKLARI SEVİNCİNDEN PEMBE PEM - BE, DUDAKLARI TAZE, CEVREK, BİLLÜR SESİYLE BİR TEVİYE KONUŞUYORDU. AKLINA NE GELİRSE SÖYLÜYOR - DU...

FAKAT NİHAYET BÜTÜN AYAKKABILAR TAMİR EDİLMİŞ, İŞ BİTMİŞTİ. DEMİRİNİ TOPRAKTAN ÇEKTİ, KÖSELESİNİ DÜRDÜ, ÇİVİ KUTUSUNU KAPADI, ÇİRİŞ ÇANAĞINI SARMALADI... BUNLARI HEP AHESTE AHESTE YAPTI...
HASAN YÜREYİ BURKULARAK SORDU...
GİDİYOR MUSUN?
GİDİYORUM YA, İŞİMİ TÜKETTİM.

O ZAMAN GÖRDÜ Kİ, KÜÇÜK ÇOCUK, MEMLEKETLİSİ MİNİMİNİ YAVRU AĞLIYOR... SESSİZCE, TİTRİYE TİTREYE AĞLIYOR. YANAKLARINDAN GÖZYAŞLARI BİRBİR ARKASINA, TEMİZ VAGON PENCERELERİNDEKİ YAĞMUR DAMLALARI DIŞARININ RENGİNİ GEÇİLEN MANZARALARI İÇİNE ALARAK NASIL ACELE ACELE, SARSILA ÇARPIŞA DÖKÜLÜRSE ÖYLE, BAĞRININ SARSINTILARIYLE YERLERİNDEN OYNAYARAK, VURUŞARAK İÇLERİNDE GÜNEŞLİ MAVİ GÖK, PIRIL PIRIL AKIYOR...

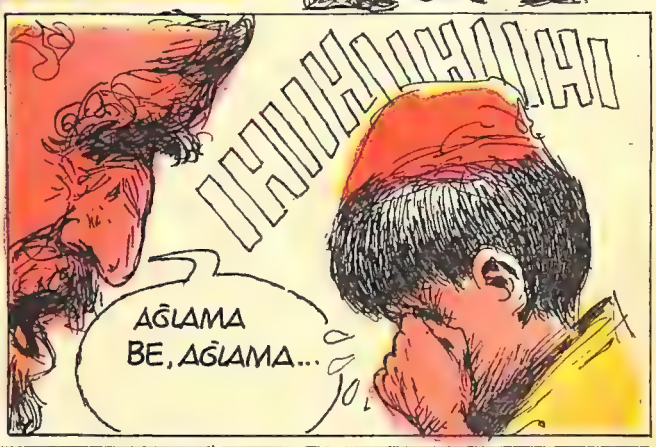

ESKİCİ BAŞKA SÖZ BULAMAMIŞTI. BUNU İŞİTEN ÇOCUK HIÇKIRA HIÇKIRA, KATILA KATILA AĞLAMAKTADIR; BİR DAHA TÜRKÇE KONUŞACAK ADAM BULAMAYACAĞINA AĞLAMAKTADIR...

AĞLAMA DİYORUM SANA! AĞLAMA.

BUNLARI DERKEN ONUN DA KATI, NASIRLANMIŞ YÜREĞİ YUMUŞAMIŞ ŞİŞMİŞTİ. ÖNÜNE GEÇMEYE ÇALIŞTI AMA YAPAMADI, KENDİSİNİ TUTAMADI; GÖZLERİNİN DOLDUĞUNU VE SAKALLARINDAN KAYAN YAŞLARIN, ARABİSTAN SICAĞIYLA YANAN KIZGIN GÖĞSÜNE BİR PINAR SIZINTISI KADAR SERİN, DÖKÜLDÜĞÜNÜ DUYDU...

SON

Atatürk'ün Çocuklara armağanı:

ÇOCUK BAYRAMI

Muzaffer GÖKMAN

Atatürk her zaman sizlere, çocuklara güvendi. Bir grup çocuk 23 Nisan Çocuk Bayramında Ata'larının kabri önünde

Küçük okuyucularım; bugün sizlere 23 Nisan'dan söz etmek istiyorum. Baharın güzel günlerinin başladığı, doğanın yeniden canlandığı, sabahleyin uyandığınızda güneşin dost ışıkları ve kuş cıvıltılarıyla karşılaştığınız güzel günlerden biri olan 23 NİSAN sizlere Çocuk Bayramı olarak armağan edilmiş. Şu günlerde birçoğunuz yaklaşan bayramınız için okullarınızda ve kent alanlarında yapılacak gösterilere coşku içinde hazırlanmaktasınız. O gün şarkılar söyleyecek, şiirler okuyacak, 23 Nisan'ın önemini belirten konuşmalar yapacak ve sınıflarınızı süsleyeceksiniz.

Sevgili çocuklar; Büyük Atatürk her yerde ve her zaman sağlıklı, kültürlü yeni ve genç kuşaklara güvendiğini söylerdi. Ulusal Bayramlarımızın en önde gelenlerinden birinin çocuklara armağan edilmiş olması, sizlere verilen değeri göstermiyor mu?.. 23 Nisanın Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki önemli yerini düşündüğünüzde bunu daha iyi anlayacaksınız.

Biliyorsunuz, I. Dünya Savaşından (1914-1918) yenik çıkan Osmanlı İmparatorluğunu yüzyıllardan beri parçalamak isteyen, Hasta Adam olarak gören galip devletler, kocaman İmparatorluğu, üç kıtada altıyüz yıldanberi bayrak dalgalandıran Osmanlı Türk Devletini, güzel Anadolu'nun ortasında, denizlerden uzak, bir il sınırı yüzeyi kadar ufak bir duruma getirmeyi tasarladılar. Mondros'ta (30. 10.1918) koşulları ağır silâh bırakma anlaşmasının imzalanmasından sonra ise tasarılarını uygulamaya geçtiler.

Galip devletler güzel yurdumuzun çeşitli bölgelerine asker çıkarmışlardı. Anadolu'nun içlerine doğru yönelenler vardı bunların içinde. Bu sırada Istanbul'da düşmanların buyruğu altında yaşamını sürdürmeye çalışan Osmanlı Hükümeti yöneticileri vardı. Koca ülke bölünüyordu.

Türk Ulusunun bir güvencesi vardı.

Tehlike karşısında birleşmek.

Ulus, dışarıdan tüm ülkeye yönelik bir tehlike, bir saldırı görünce, arasındaki her türlü anlaşmazlığı bırakarak bir vücut halinde birleşir.Türk Ulusu da o gün bir vücut olarak bir potada birleşiyordu.

19 Mayıs 1919'da Mustafa Kemal Samsun'a ayak basmış, ardından Erzurum, Sıvas Kongreleri yapılmış ve Ankara'da yürekleri güvenle dolup taşan insanlar toplanmaya başlamışlardı. 27 Aralık 1919'da Mustafa Kemal de Ankara'ya gelmişti. Erzurum Kongresi'nde alınmış olan; "Yurdun bir bütün olduğu ve parçalanamayacağı, işgallere karşı Milletin kendini savunacağı, gerekirse geçici bir hükümet kurulacağı, her işlemde Milletin iradesinin geçerli olduğu, manda kabul edilmeyeceği, Mebuslar Meclisinin hemen toplanması gerektiği..." kararına uyularak harekete geçildi.

Mustafa Kemal Paşa 19 Mart 1920'de bir genelgeyle yurdun her yanında çabucak ve ciddiyetle seçimlerin yapılmasını sağlayarak ulusu sahipsizlikten kurtarmış oldu. Şimdi milletvekilleri, düşmanların türlü engellerini aşarak akın akın Ankara'ya, ülkenin yüreğine doğru koşuyorlardı. Yeni Türk Devleti'nin temeli atılıyordu.

Toplantı yeri olarak, 1952 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla (Devrim Müzesi) haline sokulan, Ulus Alanındaki küçük taş bina seçilmişti. Cumhuriyeti yaratanlar, 23 Nisan gününü sizlere "Çocuk Bayramı" olarak bırakanlar bu küçük binanın küçücük salonunda toplanacaklardı. Milletvekillerinin oturacakları sıralar, Öğretmen Okulunun uygulama sınıflarından taşındı. Binada elektrik donatımı olmadığından kahvelerden iki gaz lambası alınarak tavana asıldı.

Nasıl sizler 23 Nisan günü okulda sınıflarınızı süslüyorsanız, 60 yıl önce, 23 Nisan 1920'de dedeleriniz, ülkemizin toprak bütünlüğünü korumak ve ulusumuzu egemen kılmak için dünyanın büyük güçlerine karşı verilecek savaşın kararları için bu küçücük salonda toplanacaklardı. Marangozlar bir de kürsü yaptılar salona. İki büyük odun sobası da kuruldu. Bilirsiniz, Ankara Yaylasının geceleri bahar gelse de epey soğuk oluyordu. Meclis gerekirse sabahlara kadar çalışmasını sürdürecekti. Dedeleriniz olan milletvekilleri üçer, beşer birleşerek bir oda tutuyor ve sabırsızlıkla 23 Nisan günü sabahını bekliyorlardı. Ankara bir bayram havasına bürünmüştü.

Küçük okuyucularım; 23 Nisan 1920'lerden bu yana tam 60 yıl geçti. O gün dikilen küçük, narin fidan gelişti, büyüdü ve kocaman bir Türkiye Cumhuriyeti Devleti oldu. 1929 yılından sonra bu nazlı fidan; Çocuk Bayramı olarak sizlerin bakımına bırakıldı. Devrimlerin bekçiliğini yapacak, Türk Ulusunu, sağlam beden ve kafayla çalışarak geliştirecek, güçlendirecek olan sizlersiniz. Sizlere güveniyoruz.

Bayramınız kutlu olsun.

Memduh Şevket ESENDAL

Ayaşlı ve Kiracıları

1 YAZAR 1 YAPIT

YAZAR

Memduh Şevket Esendal 29 Mart 1883'te Çorlu'da doğdu. Öğrenimini yarım bırakan Esendal kendi kendini yetiştirdi ve Fransızca, Rusça, Farsça öğrendi. 1906 yılında İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne girdi. 1908'den sonra müfettiş olarak Rumeli ve Anadolu'yu dolaştı. Balkan Savaşı patlak verince Istanbul'a geldi. Mütareke sırasında kovuşturmaya uğradı. Büyük Millet Meclisi kurulunca Ankara'ya çağrıldı ve Kurtuluş Savaşı'na katıldı. Kabataş ve Galatasaray liselerinde öğretmenlik yaptı. 1925-1935 yılları arasında İran, Afganistan ve Sovyetler Birliği'nde büyük elçilik görevinde bulundu. Bilecik ve Elazığ'dan milletvekili seçildi, CHP genel sekreteri oldu. 1952 yılında Ankara'da ölen Esendal'ın "Ayaşlı ve Kiracıları" (1934) adlı ünlü romanının dışındaki yapıtları şunlardır : Hikâye : İki cilt olarak 1946'da hikâyeleri yayımlandı. İlk baskıya girmemiş hikâyeler ve basılmışlar yeni başlıklarla ilerde yeniden yayınlandı. I. cilt, "Temiz Sevgiler" (1965); II. cilt, "Ev Ona Yakıştı" (1972). Roman : "Miras" 1925'te Meslek gazetesinde yayınlandı.

YAPIT

Ayaşlı İbrahim Efendi zaptiye çavuşluğu, eşkiyalık, arzuhalcilik, otelcilik gibi çeşitli işler yapmış bir adamdır. Hapse bile düşmüştür. Şimdi de ucuza kapattığı dokuz odalı dairesini değişik ailelere kiraya vererek geçimini sağlamaktadır. Katın mutfak, banyo ve tuvaleti ortak kullanılır. Kiracılar birbirleriyle kaynaşmıştır.

Turan Hanım, kiracıları kumara alıştırarak paralarını almaya çalışır. İskender Bey, fabrikatör olduğunu söyler ama, aslında uyuşturucu madde satar. Eskiden büyük çiftlik sahibi olan Hasan Bey her şeyini yitirmiş, yaşlanmış, kendini içkiye vermiştir. Eskiden Konsolos olduğunu söyleyen Şefik erken emekliye çıkarılır. Pis ve cimridir. Kimse ondan hoşlanmaz.

Odun ve kömür satıcısı Abdülkerim Beyin karısı da çocukları da dengesizdir. Bu yüzden öteki kiracılarla kavgalıdırlar. Ev sahibi İbrahim Efendi, üvey kızı Faika, damadı şoför Fuat, Fuat'ın felçli annesiyle bir odada oturur. Evin içinde geçen olayları, dedikoduları kiracılardan bir banka memuru bize aktarır.

Birbirleriyle iyi kötü geçinip giden bütün bu kiracılar bir zaman sonra yavaş yavaş evden ayrılmaya başlarlar. Sonunda Ayaşlı İbrahim Efendi de hastalanarak ölür. Üvey kızı da başka bir yere taşınır.

ülkemizi tanıyalım!

TRABZON

MISIR

Saçak köklü, buğdaygiller familyasından bir bitkidir. Boyu 2m. yi bulur. İçinde azot, nişasta ve yağlı maddeler bulunur. Glikoz ve ispirto yapımında kullanılan mısır, Karadeniz bölgesinde yetiştirilir. Mısır unundan ekmek de yapılır.

TARİHÇESİ

Tarihinin her devrinde ticaret merkezi olarak ün yapan kentin kuruluşu M.Ö. 2.000 yıllarına dayanır. Adı hakkında iki söylenti vardır. Biri, Orta Asya'dan gelen Tibarenler'in çevredeki Elizonlar'la kaynaşarak Tibaron-Elizon adını almaları ve kentin adının zamanla Trabzon olmasıdır. Diğeri ise kentin biçimine, dikdörtgen oluşuna dayanır. O devirde dört köşeli anlamına gelen Trapezeus adı verilmiş, zamanla Trapezunta ve Trabzon olarak değişmiştir.

Kent, Pers, Roma İmparatorluğu, Bizans İmparatorluğu ve Osmanlı İmparatorluğu egemenliklerine girmiştir. Son yıllarda büyük gelişme gösteren kentte, Karadeniz Teknik Üniversitesi açılmıştır.

COĞRAFİ DURUMU

Doğu Karadeniz bölümündedir. Kıyı şeridinde, Boztepe'nin eteğinde, kıyıya dik inen yarlar üzerinde kurulmuştur. Doğuda Rize, güneyde Gümüşhane, batıda Giresun, kuzeyde Karadeniz'le komşudur. Toprakları genellikle engebelidir. Bol yağışlı, ılık bir iklimi vardır. Mısır, tütün, çay, fındık ve turunçgiller yetiştirilir. Ormanlar, dağların güney yamaçlarındadır. Hayvancılık gelişmiştir. Mandıra hayvancılığı ve balıkçılık önemlidir. Çimento, tuğla-kiremit, un, balık yağı ve unu, çay fabrikaları, fındık kırma kuruluşları, tütün atelyeleri vardır. Kısarna maden suyu ünlüdür.

FOLKLOR

HORON

Yöreye özgü giysilerle oynanır. Siyah giysili Trabzon uşakları, ya el ele tutuşarak ya da tek başlarına oyuna girerler. Ayak vuruşları, diz bükmeleri, vücut çevirmeleri ani ve hareketlidir. Bıçakla da oynanır. Kemençe çalan da zaman zaman "Ha uşak ha ha" diye oyuna çoşku katar.

BİR HORON HAVASI

Gemi geliyor gemi de
Denizi yara yara
Karadeniz uşağı da
Dünyalarda bir tane

Ben kemençe çalamam da
Dayım darılır bana
Vur bir horon havası da
Oynayayım ben sana

TRABZON'LU ÜNLÜ KİŞİLER

Nihat Halil Boztepe, ozan; Mehmet Ergün, eleştirmen; İsmet Zeki Eyüboğlu, denemeci; Figani, 16. yüzyıl divan şairi; Bekir İlhami (Tez), ozan; Subutay Karahasanoğlu, ozan; Oktay Rifat, ozan; Murat Uraz, yazar. Ayrıca ünlü ressamlarımızdan Orhan Peker de Trabzon doğumluydu.

KEMENÇE

Küçük keman anlamına gelen farsça bir sözcüktür. Saz ise Türklere özgüdür. Dize dayanarak çalınır. Kemandan ayrıldığı yanı, tellerine parmakla değil de tırnakla basılmasıdır. Üç telli bir sazdır. Bu saz eşliğinde, son derece kıvrak bir oyun olan horon oynanır.

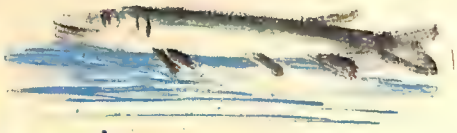

HAMSİ

Bir balık türüdür. Karadeniz'de yaşayan hamsiler aralık ayında Marmara'ya geçer ve yumurtalarını bırakırlar. İnce, uzun, 10-12 cm. boyunda, gümüş renkli, karnı beyaz olan hamsi kış aylarında avlanır. Avlama, dikey veya sürüklenebilen ağlarla yapılır. Taze, kurutulmuş, ançüez olarak yenir. Karadenizliler hamsinin pilavını, böreğini, salamurasını yaparlar.

TRABZON TÜRKÜSÜ

Oy Trabzon Trabzon
İçin kalaylı için kalaylı
kazan için kalaylı kazan
Efkarlı günlerime
Geldi çattı ramazan

Çıktım dere yukarı
Buldum kuşun yolini
Pencereden aşağı
Ver boncuklu kolini

Oy Trabzon Trabzon
Senden ayrılacağım
Her aklıma gelende
Düşüp bayılacağım

SUMELA MANASTIRI

15 yüzyıl önce yapılan bu manastır Trabzon'un en ünlü abidesidir. Altındere ovasında sarı renkli, görkemli bir kaya üzerinde kurulmuştur. Maçka'dan 19 km. uzunluğunda ormanlık bir yolla gidilir. İçinde binlerce kitabın bulunduğu bir kütüphane, altın, gümüş kutularda saklanan imparator ve padişah beratları, fermanları, aziz resimleri ve freskler bulunur.

GAZİ KÖŞKÜ

Kentin 7 km. güneyinde, Soğuksu tepesindedir. 1921 yılında Trabzon'a gelen Atatürk, yeşillikler içindeki bu köşkte kalmıştır. 1937'deki son gelişinde de vasiyetnamesini burda yazmıştır. Trabzonlular tarafından Atatürk'e armağan edilmiş olan bu köşk şimdi müze olarak kullanılmaktadır.

Mini ansiklopedi

HİNT DANSLARI

Hindistan'da her dansın bir efsanesi vardır. Dans bir sanattır. Çok küçükken öğrenilir ve öğretilir. Danslarda özellikle eller, parmaklar, omuzlar ve gözler önemli rol oynar. En küçük bir jestin bile Hintli için büyük anlamı vardır.

BAZI BULUŞLARIN TARİHLERİ

Bazı önemli buluşlar kronolojik olarak, yani tarih sırasına göre şöyledir : Tekerlek ve yelken : M.Ö. 3000 yılında; Kâğıt : M.Ö. 105 yılında Çin'de; Mikroskop: 1590; Teleskop : 1672; Elektrik pili : 1799; Buharlı lokomotif: 1804; Buharlı vapur : 1807 ; Dikiş Makinesi : 1830; Fotoğrafçılık : 1838; Mors telgrafı : 1844; Sanayide soğutma : 1860; Betonarme : 1867; Dinamo : 1871; Yazı makinesi : 1873; Telefon : 1876; Ampul : 1879; Otomobil : 1885; Sinematograf : 1895; Televizyon : 1926; Radar : 1935; İlk pratik helikopter : 1936; Antibiyotik (penisilin) : 1940; Atom pili : 1942; Atom bombası ve hesap makinesi : 1945; Yapay uydu (uzay çağının başlangıcı) : 1957.

KÖPEKLER ÜZERİNE

Kısa boylu bir köpek, iri bir köpekten kilo başına daha fazla kalori harcar. Köpeklerin hepsi havlamaz. Bazı yabanıl köpekler sadece hırlarlar. Ama havlamazlar. Bazıları da havlar, ama hırlamaz. Bazı ev köpeklerinin sesi o kadar yavaş çıkar ki insan bu hayvanları dilsiz sanır.

SOLUK SOLUĞA

İnci avcıları çok disiplinli çalışırlar. İçlerinden biri çok iri bir inci bulduğu zaman haber yelkenliden yelkenliye sıçrar ve herkes bunu sevinç sesleriyle karşılar. Genellikle çalışmalar çok büyük bir sessizlik içinde yapılır. Suya daldıktan ve topladıkları istiridyeleri yelkenliye çıkardıktan sonra inci avcılarının durumları yürekler acısıdır. Soluk soluğadırlar. Uzun süre kendilerine gelemezler. Zaten bu koşullar altında beş yıldan çok çalışamazlar.

Gazeller Etosha Parkı'nda gezintiye çıkmışlar.

Doğal Hayvanat Bahçesi Tehlikede

AFRİKA'NIN DOĞAL HAYVANAT BAHÇELERİNDEN BİRİ OLAN "ETOSHA TUZLASI"NDA ÇEŞİTLİ TÜR YABANIL HAYVANLAR YANYANA YAŞIYOR. ARALARINDA NESİLLERİ TÜKENMEK ÜZERE OLANLAR DA VAR.

Afrika'daki doğal hayvanat bahçelerinin en güzellerinden biri Etosha Tuzlası'dır. Burası Namibya'nın (Güney Batı Afrika) kuzeyinde, Angola sınırına 200 km. uzakta bir yerdir.

Namibya bir Güney Afrika ülkesidir. Batısında Atlantik Okyanusu yer alır. Güneyde, Güney Afrika Cumhuriyeti, Doğuda Botswana ve çok kısa bir sınırla Rodezya, Kuzey-doğu'da Zambiya ve Kuzey'de Angola ile çevrilidir. Başkenti Windhoek'tir. 1976 nüfus sayımına göre, nüfusu 880.000 olan Namibya, hızla gelişmektedir. Bu ülkede konuşulan diller : Afrikaans, Almanca ve İngilizcedir. Para birimi, Güney Afrika Rand'ıdır.

Namibya'nın ünlü Etosha Tuzlasında çok çeşitli hayvanlar yaşamaktadır. Etosha Doğal Parkı, bir zamanlar dünyadaki doğal parkların en büyüklerinden biriydi. İskelet Kıyılarından Kunene Irmağına kadar uzanıyordu. Arada, şimdi kurumuş olan bir tuz gölü vardı. İşte burası Etosha Tuzlasıdır. Zamanla bu bölge daralmış ama, içinde barındırdığı hayvanlar yönünden önemini yine de korumaktadır. Bölgenin bitki örtüsü de çok değişiktir. Tuzlalardan, otlara, savanalardan çöl kumuna, dikenli ya da yemyeşil otlara kadar her türlü bitki ve toprak örtüsü vardır.

Dişi bir aslan, su içmeye su kıyısına inmiş.

Erkek Kudu. Bunların kıvır kıvır boynuzları ve boyun çevresinde tüyleri vardır. Dişiler geniş kulaklıdır. Burun uçları beyazdır.

Genç bir Kudu su içiyor. Kudular Güney Afrika antilobudur.

Parkta yer alan hayvanlar da çok çeşitlidir : aslan, leopar, çitah, antilop, fil, zürafa, zebra, kara gergedan ve Afrika'da bulunan antilop, gazel çeşitleri (yeryüzünde aşağı yukarı 100 kadar bulunan siyah yüzlü impalalar, uzun, sivri uçlu boynuzları olan Oryx gazelleri) ve binbir çeşit kuş (kırmızı gagalı Quelalar, Küçük Gaber çakırkuşları, yeşil ve sarı Meyera papağanları, parlak mavi renkli sığırcık kuşları) parkı süslerler.

DENEKTAŞI Bunları biliyor musunuz?

1. Güneş Sisteminin en küçük, güneşe en yakın gezegenidir. Güneşten ortalama uzaklığı 57.850.000 km olan bu gezegene Utarit adı verildiği gibi başka bir adla da anılır. Nedir?
2. Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı.../Düşün, altındaki binlerce kefensiz yatanı.../. Bu dizeler ulusal simgelerimizden birini oluşturan bir şiirden alınmıştır. Şiirin özellikle ilk iki dörtlüğünden oluşan bu çok önemli ulusal simge nedir?
3. Yaylı sazların en önemlisi olan kemana çok benzer, ama kemandan daha büyük bir çalgıdır. 6,7, bazen 8 tellidir. Bir adı da "alto" olan bu çalgıyı biliyor musunuz?
4. Hacıkadın, Hodan, Plimut, siyah minorka, New Hampshire, beyaz legorn, Brahma, koştu : bu saydıklarımız, bize çok yakın bir evcil ve çok yararlı bir hayvanın dişi ve erkek türlerinden bazılarıdır. Tanıdınız mı?
5. Önümüzdeki Eurovision Şarkı yarışmasında ülkemizi temsil edecek olan sanatçımız Ajda Pekkan türkçenin dışında özellikle hangi dilde şarkılar söyleyerek ün yapmıştır?

6. 1214-1294 yılları arasında yaşamış en büyük Moğol imparatorudur. Cengiz'in 4. oğlu Tuli Han'ın oğludur. 1276 yılında bütün Çin'in fethini tamamlamıştı. Adı nedir?
7. Türk tarihinin en önemli olaylarından biri de Rumeli'ye geçiştir. Bu büyük olay 1354 yılında gerçekleşmiştir. Türkler, Rumeli'ye ilk kez hangi padişah döneminde geçtiler?
8. Vücudumuzun yaşamamızı sağlayan en önemli işlerinden biridir. Besinlerin kana geçebilecek hale gelmesi için ağızdan başlayarak barsaklarda sona eren değişmelerin bütününe ne denir?
9. Hindistan'ın kuzeydoğusunda bir devlettir. Sınırlarını kuzeyde Kızıl Çin'in bir parçası olan Tibet, doğuda Hindistan'ın himayesindeki Sıkkım Devleti, güney ve batıda Hindistan çevreler. Bu küçük ülkenin adı nedir?
10. Sivrisinekten küçük bir sinek türüdür. Gündüzleri tuvalet, musluk başı gibi sulak yerlerde bulunur, geceleri gelip insanın kanını emerek beslenir. Bazıları bir tür humma aşıladıkları için sağlığa zararlıdır. Bu böceği tanıdınız mı?
11. Atikalipaşa, Haseki, Süleymaniye, Murat Hüdavendigâr, Rüstempaşa, Yenicami, Ulu Cami, Nuruosmaniye, Zeynep Sultan, Firuzağa, Kılıçali Paşa. Saydığımız bu büyük camilerden ikisi Istanbul'da değil, başka bir güzel kentimizdedir. Hangi camiler ve hangi kentimiz?
12. Tarlalara, bahçelere zarar veren, geniş kanatlı, kara tüylü büyücek bir ötücü kuştur. Serçegillerin gagasıdişliler sınıfındandır. Gagaları güçlü, kalın, sivri uçludur. Ayakları büyük, güçlü, rahatça yürümeye elverişlidir. Dişileri erkeklerden biraz daha küçüktür. Toplu yaşarlar, birbirlerine çok bağlı olurlar. Adı nedir?
13. Piyano müziğinde yepyeni bir üslubun yaratıcısıydı. Sonatlar, mazurkalar, etütler, noktürnler, valsler, polonezler, skerzolar, empromtüler, rondolar ve balladlar yazmıştır. 1810-1849 yılları arasında yaşayan müzik dünyasının bu ünlü piyanist ve bestecisi kimdir?
14. 1655-1716 yılları arasında yaşamış büyük bir Türk tarihçisidir. Asıl adı Mustafa Naim'dir. 1592'den 1660'a kadar 68 yıllık Osmanlı tarihini yazmıştır. Bu büyük yazarın yapıtının adı nedir?
15. Selülozdan yapılan, kâğıt gibi kullanılan saydam bir maddedir. Daha çok ambalaj işlerinde kullanılır. Sigara paketlerinin dışına sarılır. Çeşitli renkte bu saydam kâğıtlara şekerler de sarılır. Bu maddenin adı nedir.

Yanıtlar 29. sayfada

HEPHAİSTOS

ZEUS ve Hera'nın oğludur. Roma'da Vulcanus diye bilinir. Doğumu hakkında değişik bir efsane vardır. Hera, Zeus kızı Athena'yı kafasından çıkardığı için çok kızıp kıskandığından Hephaistos'u kendi kendine doğurmuş derler.

Hephaistos, topal ve çirkindir. Bu yüzden de çok güzel, çok sağlıklı Olympos tanrıları arasında tektir ve onlarca hor görülür, alaya alınır.

Hephaistos, her biçimde görülen ateşin sembolüdür. Ateş tanrısıdır. Hephaistos'a tapınma, herhalde volkanik bir ada olan Lemnos'ta başlamıştır. Kimi zaman bu tanrı Olympos'ta, kimi zaman denizaltı püskürmeleriyle harekete geçen denizlerin dibindedir. Bazen de, Etna yanardağında, iş arkadaşları Kyklops'larla birlikte kıvılcımlar saçan bir örs üzerinde demir döğer. Ateşin, buna bağlı olarak madenin tanrısıdır. Sanatın ve işçiliğin yüceliği onunla simgelenir.

Belki hiç güzel değildir, sevgiden yana yoksundur ama, ölümlüler de ölümsüzler de yaptığı işlerden dolayı ona saygı gösterirler. İyi yüreklidir. Ölümsüzlerin zırhlarını, silâhlarını hazırlayan, demircilik yapan tek Hephaistos'dur. Tanrılar için çok güzel şeyler yapmıştır. Güneş'in arabası, Herakles'in altın zırhı, Akhilleus'un cebesi ve kalkanı, Zeus'un asası, Olympos Sarayı hep onun yapıtlarıdır. Her türlü madeni işleyip olağanüstü güzellikte eserler yapar. Ustalığı, eli ile yaptığı şeylere can vermeye kadar gider. İlk kadın olan Pandora'yı kilden yapıp canlandıran odur. Çalıştığı yerde, altından yaptığı güzel kızlar canlanıp ona yardım ederlerdi.

Athena'yla birlikte tarımı, uygarlığı, el sanatlarını korur, dokumacıları ve demircileri severdi.

Nasıl topal olduğuna gelince, kendi ağzından bu olayı iki biçimde anlatır. Birincisi, Hera çok çirkin bir çocuk doğurduğunu görünce onu fırlatıp aşağı atar, çocuk bir gün bir gece boyu yuvarlanır ve topal kalır. Hera da onu dokuz yıl boyunca Okeanos ırmağı kıyısında gözlerden gizler.

İkincisi ise, her zaman kavgalı olan Hera ve Zeus, yine kötü bir kavgaya tutuşurlar. Hephaistos, anasını çok sever, onun yanını tutar. Zeus ise, oğlu kendisine karşı geldiği için çok öfkelenir, onu ayağından tuttuğu gibi Olympos'tan aşağı fırlatır. Bir gün, bir gece boyu düşüşten sonra Hephaistos kendini Lemnos Adasında bulur. Adalılar ona bakar, iyi ederler. Sonra Olympos'a döner.

Hephaistos da zaman zaman öfkelenir. Bir keresinde anasına kızar, öç almak ister. Çok güzel bir taht yapıp götürür. Hera tahta oturur oturmaz, tahtın içine gizlenmiş zincirlerle kıskıvrak bağlanır. Onu kimse kurtaramaz. Hephaistos gelir kurtarır. Buna benzer bir olayı da Aphrodit'e yapar. Aphrodit, karısıdır. Ama bu güzel tanrıça Ares'e gönül verir. Hephaistos da bir yatak yapar. Bir gece Ares'le Aphrodit o yataga yatarlar ve zincirlerle kıskıvrak bağlanırlar. Hephaistos ikisini de alıp Olympos'a götürür. Bir efsaneye göre de Hephaistos'un karısı, Kharit'lerden biridir. Zarafet'le evli olduğu söylenir.

SALÂHADDİN EYYUBÎ

KOMUTAN VE DEVLET ADAMI
1138'DE MEZOPOTAMYA'DA TEKRİT'DE DOĞDU
1193'DE ŞAM'DA ÖLDÜ

ÜNLÜ KİŞİLER

KİMLİĞİ

Türkleşmiş bir Arap ailesindendir. Haçlılara karşı yaptığı savaşlarla ün yapmıştır. Abbasoğulları'na bağlı beylerin ordularında görev yaptı. Sonra, Mısır Sultanına vezir oldu, büyük güç kazandı. Zamanla, Fatımî Mısır Sultanı iyice zayıfladı ve Abbasiler egemen oldular. Fatımî halifesi ölünce Salâhaddin Mısır'ın tek hakimi oldu. Ülkesini kısa sürede genişletti. O sırada Haçlılar doğuya doğru saldırılarını yenilemişlerdi. Onlarla savaşa girerek büyük yenilgilere uğrattı. Kudüs'ü geri aldı. Batılı üç kralın komutasındaki büyük bir ordunun saldırısını da durdurdu. Bu savaşlar sırasında, özellikle, Aslan Yürekli Rişar diye tanınan İngiltere kralı ile olan ilişkileri önemlidir. Müslümanların ziyaret yerlerinden biri olan türbesi Şam'dadır. Öldüğünde 55 yaşındaydı. 22 yıl sultanlık yapan Salâhaddin Eyyubî, Batı'da da, Doğu'da da örnek bir hükümdar olarak benimsenmiştir.

ÖZELLİKLERİ

- Selâhaddin, 1172 yılında Fatimi Halifesi ölünce tahta geçti. Fatimi saltanatı tarihe karıştı. İslam tarihinin en önemli olaylarından biri olan bu dönemde İslam dünyası birliğe kavuşmuş oldu.
- 1173'ten sonra Salâhaddin, An-Nasr Salâhaddin Yusuf adıyla Mısır Sultanı oldu. Böylece, Eyyubi saltanatı da resmen kuruldu. Zengi'lerin Türk ordusunu hizmetine alan Salâhaddin İslam dünyasının güçlü devletini kurdu.
- Islam dininin esaslarını öğreten Fıkıh bilimini çok iyi bilen Salâhaddin Eyyubî, beş vakit namazını vaktinde cemaatle birlikte kılardı.
- Salâhaddin, ömrü boyunca zayıflara karşı yüce gönüllü, yenilgiye uğrayan düşmanlarına karşı da hoşgörülü davrandı.
- Salâhaddin Eyyubî döneminin Haçlılar seferini inceleyen batılı bir tarihçi bu büyük komutanla ilgili olarak şunları yazmıştır : "Onun gözünde paranın toz kadar değeri yoktu. Onun yerine geçen oğlu Ez-Zahir'e babasından miras olarak bir tek dinar kalmıştı."
- 1187 yılında üç günlük bir kuşatmadan sonra Kudüs'ü ele geçiren Salâhaddin Eyyubi, kenti Haçlılardan kurtardı. Kiliselerin çanlarını yıktırdı. Bütün camiler hıristiyanlar tarafından kiliseye çevrilmişti. Sultan, bunları temizletti, minarelerinde ezanlar okuttu.

HAÇLILARIN BOZGUNU

Müslüman ordusuyla Haçlılar ordusu 1187'de Taberiye gölü kıyısında karşı karşıya geldiler. İki tarafın da güçleri eşitti. Hıristiyanlar var güçleriyle saldırdılar. Ama yöreyi de, iklim koşullarını da çok iyi bilen Salâhaddin kısa bir süre içinde düşmanı çok ağır bir yenilgiye uğrattı. Hattin savaşıyla Filistin ve Kudüsü kazandı ve kenti ele geçirdi. Oradaki hıristiyanlara karşı büyük bir hoşgörü gösterdi. Fidye verenleri de, vermeyenleri de serbest bıraktı. Müslümanların zaferi Üçüncü Haçlı seferine neden oldu. Bu sefere Fransa Kralı Philippe Auguste, İngiltere Kralı Richard (Aslan Yürekli Rişar) ve Almanya İmparatoru Friedrich Barbarossa katıldılar. Sonuncusu yolda öldü. Rişar'la Salâhaddin kıyasıya çarpıştılar. Bir gün, Rişar'ın ateşler içinde yattığını öğrenen Salâhaddin ona kendi doktoruyla birlikte soğuk şerbetler ve meyveler gönderdi.

Plak

Osman İşmen ve Orkestrası/ Kısa Dalga Vokal Grubu - DİSCO TÜRKÜ - Yona Plak - Uzunçalar

Son günlerde müzik dünyasında yeniliklere rastlıyoruz. Bunların başında "Disko" türü geliyor. Hatırlanacağı gibi bundan bir süre önce piyasaya çıkan "Disko Fasıl" türündeki plaklar piyasayı kasıp kavurmuştu. Bu kez yepyeni bir tür karşımıza geliyor : "Disko Türkü". Gerçekten ilginç olan bu yapıtta türküler "Disko" ritmiyle ve modernize edilmiş biçimleriyle verilmiş. İşte yapıtta yer alan türkülerden bazıları : "Can Hatice", "Esmerim", "Yekte", "Ben Armudu Dişlerim".

THE MUPPET SHOW - Yankı Plak - Uzunçalar

Bugün artık televizyon izleyip de ünlü "Muppet Show"u tanımayan olabilir mi? Olamaz kuşkusuz. Pekiyi ya bu sevimli kuklacıkları sevmeyen var mıdır? Sanmıyoruz. Bütün bu sorulara yanıtınız olumlu ise neden "Muppet Show"un orijinal albümünü dinlemiyorsunuz. TV'de izlediğiniz bölümlerin hemen tümünün müziği var içinde. Tabii izlemediklerinizin de. İşte içinden birkaç örnek: "The Muppet Show Theme", "Mahna Mahna", "Mr Bassman", "Pachalafaka", "Tit Willow", "Hugga Wugga".

EMEL SAYIN VE CÜNEYT ARKIN'IN YENİ FİLMİNİN ADI DEĞİŞTİ

Uzunca bir aradan sonra yeniden sinemaya dönen Emel Sayın'ın, ilk kez Cüneyt Arkın'la başrolü oynadığı filmin adı, sakıncalı görüldüğü için değiştirildi. Aylardan beri hazırlıkları yapılan ve adı önce "Törelere İki Kurban" olarak belirlenen film denetlemeden geri döndü. Bunun üzerine yönetmenliğini Cüneyt Arkın'ın yaptığı ve bir aşk öyküsünü anlatan "Törelere İki Kurban"ın adı, Emel Sayın'ın son plağının adı olan "Rüzgâr" olarak değiştirildi.

Sinema

14 KİŞİYE (SİYAD) ONUR BELGESİ VERİLDİ

Sinema Yazarları Derneği (SİYAD), sinema yazın alanında geçmiş hizmetlerinden dolayı Sinematek merkezinde düzenlenen bir törenle sinema yazarlarına onur belgesi vermiştir. Onur belgesi alan yazarlar şunlardır : Prof. Dr. Alim Şerif Onaran, Nijat Özön, Şakir Eczacıbaşı, Ali Gevgilili, Tarık Dursun K., Giovanni Scognamullo, Salah Birsel, Oktay Akbal, Burhan Arpad, Çetin Özkırım, Hüsamettin Bozok, Tuncan Okan, Rekin Teksoy, Ziya Metin.

Öte yandan Orhan Kemal'in ayni adlı romanından sinemaya uyarlanan "Bereketli Topraklar Üzerinde" filminin galası SİYAD tarafından Beyoğlu Emek Sineması'nda yapılmıştır. Filmin yönetmenliğini Erden Kral yapmıştır.

Uluslararası Cannes Film Şenliği'ne Türkiye'den "Hazal" filmi katılacak. Fotoğrafta bu filmin bir sahnesinde Türkan Şoray ve Harun Yeşilyurt görülüyor.

TÜRK FİLMLERİ DÜNYA PAZARINDA

Geçtiğimiz ay Uluslararası 30. Berlin Film Şenliği'nde Türkiye'yi resmen temsil eden "Düşman" filmi, Yılmaz Güney'in senaryosu nedeniyle jüri özel başarı ödülünü, ayrıca Katolik Film Organizasyonu (OCIC) büyük ödülünü kazanmıştır. Yönetmenliğini Zeki Ökten'in yaptığı, senaryosunu Yılmaz Güney'in yazdığı ve başlıca rollerini Aytaç Arman, Güngör Bayrak, Güven Şengil'in oynadığı "Düşman", Berlin'de gördüğü büyük ilgiden sonra başta Federal Almanya, İsviçre, İsveç olmak üzere birçok ülkeye satılmıştır.

Geçtiğimiz yıl Locarno Film Şenliği'nde birinci gelerek "Altın Palmiye" ödülü kazanan "Sürü" filmi, İsviçre'de aldığı iki ayrı ödülden sonra Hollanda'da Rotterdam ve Belçika'da Antwerpen Film Şenlikleri'ne katılmıştır. Yarışma dışı yapılan Hollanda'daki şenlikte film eleştirmenleri arasında düzenlenen soruşturmada en iyi üç filmden biri seçilen "Sürü" Belçika'daki şenlikte en iyi film ödülünü almıştır. "Sürü" birçok Avrupa ülkesinin yanında bazı Afrika ve üçüncü dünya ülkelerine de satılmış, Alman TV'sinden sonra İsviçre TV'si de "Sürü" filmiyle ilgili geniş yayın yapmıştır.

Yönetmenliğini Ali Özgentürk'ün yaptığı "Hazal" adlı film, önümüzdeki mayıs ayında Fransa'da yapılacak olan Uluslararası Cannes Film Şenliği'ne katılacaktır. Doğu Anadolu'daki insanların yaşamını yansıtan filmin başlıca rollerinde Türkân Şoray, Talat Bulut, Harun Yeşilyurt, Keriman Ulusoy ve Meral Çetinkaya oynuyorlar.

kısa, kısa...

- Son aylarda yabancı ülkelere çok sayıda Türk filmi satılmıştır. Yugoslavya'ya satış için bağlantı yapılan filmler arasında "Fıratın Cinleri" (Korhan Yurtsever), "Bebek" (İhsan Yüce), "Baba" (Yılmaz Güney), "Bizim Aile" (Ergin Orbey), "Köprü" (Şerif Gören), "Deprem" (Şerif Gören) bulunmaktadır.
- Yaşar Kemal'in 29 dile çevrilmiş ünlü romanı "İnce Memed", Amerika'nın tanınmış yapımevi 20th Century Fox tarafından Yugoslavya'da filme alınacaktır. Peter Ustinov'un senaryosunu yazıp, yönetmenliğini yapacağı filmin Türkiye'de çekilebilmesi için çeşiti girişimlerde bulunulmuş, ancak buna olumlu yanıt alınamamıştır.
- Bazı bölümleri Almanya'da Duisburg'ta çekilen "Kara Kafa" adlı filmin çekimi bitmiş, Alman ZDF televizyonuna 80 bin marka satılmıştır. Yönetmenliğini Korhan Yurtsever'in yaptığı filmin başlıca rollerinde Betül Aşçıoğlu, Savaş Yurttaş, Cüneyt Kaymak, Özlem Güler, Macit Flordun, Gülşen Tuncer oynamışlardır. Filmin özelliği sesli olarak çekilmiş olmasıdır.

Televizyon

ATATÜRK'LE İLGİLİ BİR BELGESEL HAZIRLANIYOR

Atatürk'ün 1981'e rastlayan 100. doğum yıldönümü nedeniyle TRT Kurumu "Atatürk ve Çağı" adlı belgesel bir dizi hazırlamaktadır. TV Kültür Şubesi yapımcılarından Orhan Tuncel ve Süleyman Saylan'ın hazırlayacağı 8 bölümlük "Atatürk'ün Evleri ve Müzeleri" adlı izlencede ise Atatürk'ün Selanik'te doğumundan, Dolmabahçe Sarayı'nda ölümüne dek yaşadığı, çalıştığı, kaldığı tüm evler tanıtılacaktır. Filmin çekimi Selânik'te, Istanbul, Ankara, ve 19 ilde yapılacaktır. Yapıtın metinlerini İnkılap Tarihi Enstitüsü öğretim üyelerinden Dr. Ergun Aybars yazmıştır. Filmin çekimi önümüzdeki kasım ayında bitirilecektir.

"TÜRK TİYATRO TARİHİ" DİZİSİ 30 BÖLÜM OLACAK

Türk Tiyatrosu'nun başlangıcından günümüze dek gelişimini konu alan "Türk Tiyatro Tarihi" adlı bir dizi hazırlanmaktadır. TV yapımcılarından Gürol Gökçe, Oktay Alptürk, Tanju Turunç'un hazırladığı dizi, her bölümü birer saat olarak 30 bölümden oluşmaktadır. Metinlerini Haldun Taner'in yazdığı dizide, eski tiyatrolara ve sanatçılara ilişkin belgeler de görünecektir. Direklerarası, tuluat tiyatroları, kantocular, çadır tiyatroları, Darülbedayi ve Cumhuriyet döneminin özel ve kamu tiyatrolarını kapsayan yapıtın çekimi, 1980 yılı sonuna dek bitirilmiş olacaktır. Öte yandan TV Tiyatro Şubesi, Hüseyin Rahmi Gürpınar, Halit Ziya Uşaklıgil, Mehmet Rauf, Reşat Nuri Güntekin gibi yazarların yapıtlarını filme almak için harekete geçmiştir.

"CENNETLİK KAYNANA" TV OYUNU OLARAK EKRANA GELECEK

Istanbul Televizyonu, "Cennetlik Kaynana" adlı oyunu TV için filme alacaktır. İrma ve Walter Firner'in yazdığı, Hale Kuntay'ın dilimize çevirdiği yapıtın yönetmenliğini Tolga Aşkıner yapacaktır. TV oyununun başlıca rollerinde Nisa Serezli, Tolga Aşkıner, Kâmuran Yüce, Necdet Mahfi Ayral, Hüseyin Kutman, Sevil Üstekin, Suna Keskin, Yüksel Gözen, Göksel Kortay, Kerem Yılmazer, Hüsamettin Ünlüoğlu bulunmaktadır.

"ANADOLU EFSANELERİ" TV İÇİN FİLME ALINACAK

Yüzyıllardan bu yana Anadolu'da halk arasında söylenen, çoğu kitaplara geçmemiş, ağızdan ağıza dolaşan ilginç Türk efsanelerinin dizi film olarak TV ekranına getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır. TV Tiyatro Şubesi yapımcılarından Çetin Öner'in 6 bölümlük bir dizi olarak tasarladığı yapıtın çekimi, efsanelerin kökeni olan yörelerde yaz aylarında çekilecektir. Binlerce yıl öncesine dayanan bu efsanelerin çekimi sırasında yöre halkının konuşmalarına da yer verilecektir.

Pul

KIBRIS TÜRK FEDERE DEVLETİ 1980 PUL EMİSYON PROGRAMI

1.— Mart 1980 — İSLAM
   A.— 1 Pul Türk Federe Devleti'nde I. nci İslam Konferansının toplanması nedeniyle. Özel damga yapıldı. Tiraj : 200.000 adet
   B.— 1 Pul VIII. Dünya İslam Konferansı için. Özel damga yapılacak. Tiraj : 200.000 adet
   C.— Hicretin XV. yüzyılı nedeniyle bir pul. Özel damga yapılacak. Tiraj : 200.000 adet
2.— Nisan veya Mayıs 1980 — EUROPA (CEPT) 1980
   İki pul. Özel damga yapılacaktır. Tiraj : 350.000 adet
3.— 19 Temmuz 1980 — 1980 MOSKOVA OLİMPİYAT OYUNLARI
   İki pul ve özel damga. Tiraj : 350.000
4.— 21 Ağustos 1980 — FİLİSTİN HALKI İLE DAYANIŞMA
   Bir ya da iki pul ve özel damga. Tiraj : 200.000 adet
5.— 16 Ağustos 1980 — Yıl DÖNÜMLERİ
   İki pul ve özel damga. Tiraj 300.000 adet
6.— Eylül veya Ekim 1980 — KIR ÇİÇEKLERİ
   8 ya da 10 pul. Bu seri sürekli olarak satışta kalacaktır. Tiraj : Bir milyonun üzerinde.

Not :
1980 yılında Kıbrıs Türk Federe Devleti tarafından tedavüle çıkarılacak pulların nominal değerleri pullar tedavüle çıkarıldıkça belirlenecektir.

Kitap

Muzaffer İzgü - ÇİZMELİ OSMAN — Dönemeç Yayınevi, Çocuk Kitapları - 72 sayfa, 40 lira.

Bir lastik çizme konuşuyor. Başından geçenleri anlatıyor. Lastik çizmenin başından oldukça ilginç olaylar geçmiş. Hepimizin günlük yaşantısında görülen türden bu olayların çoğu. Ne var ki bunları bir lastik çizme anlatınca çok ilginç oluyor.

Ünlü yazarımız Muzaffer İzgü'nün bu romanını sahk veririz.

BAYRAM GÖMLEĞİ (Yazarlarımızdan Seçme Çocuk Öyküleri) - Altın Kitaplar Yayınevi, Çocuk Kitapları Dizisi - 188 sayfa, 100 lira

24 çağdaş Türk yazardan alınmış öyküler. Bir antoloji niteliğindeki bu kitapta Orhan Kemal, Haldun Taner, Erdal Öz, Sait Faik Abasıyanık, Necati Cumalı, Oktay Akbal, Yaşar Kemal, Nezihe Meriç, Tarık Dursun K. vb. yazarlarımızın çocuklar için yazdıkları öykülerden birer örnek alınmış. Kitabın sonunda ayrıca yazarların kısaca yaşamı da sunuluyor. Çok ilginç bir yapıt.

Albay HEPALBAY ve KÜÇÜKDİŞ

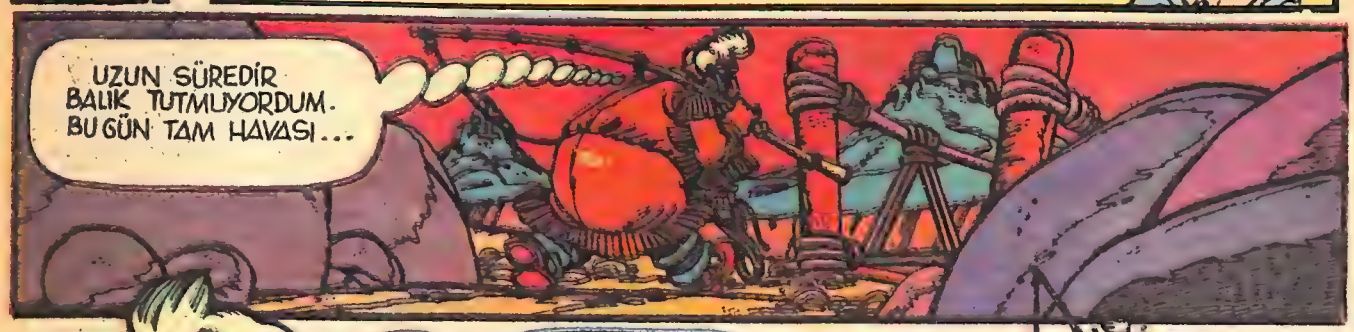

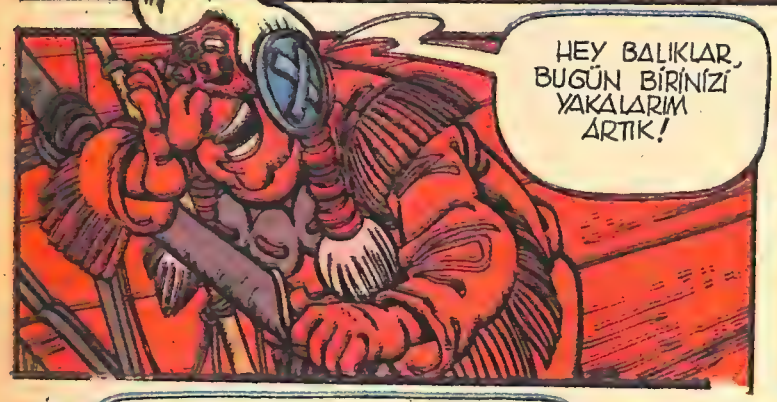

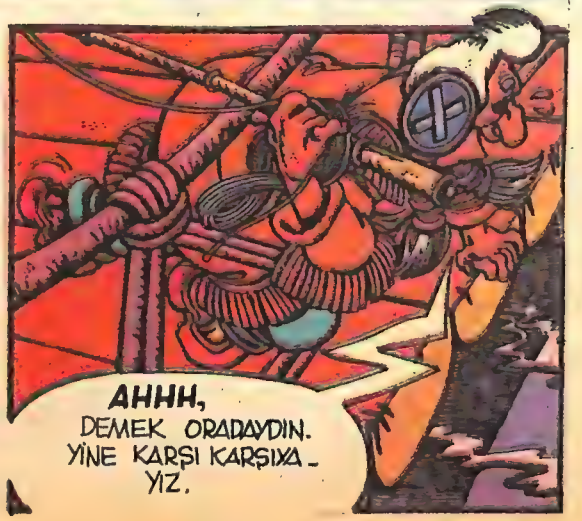

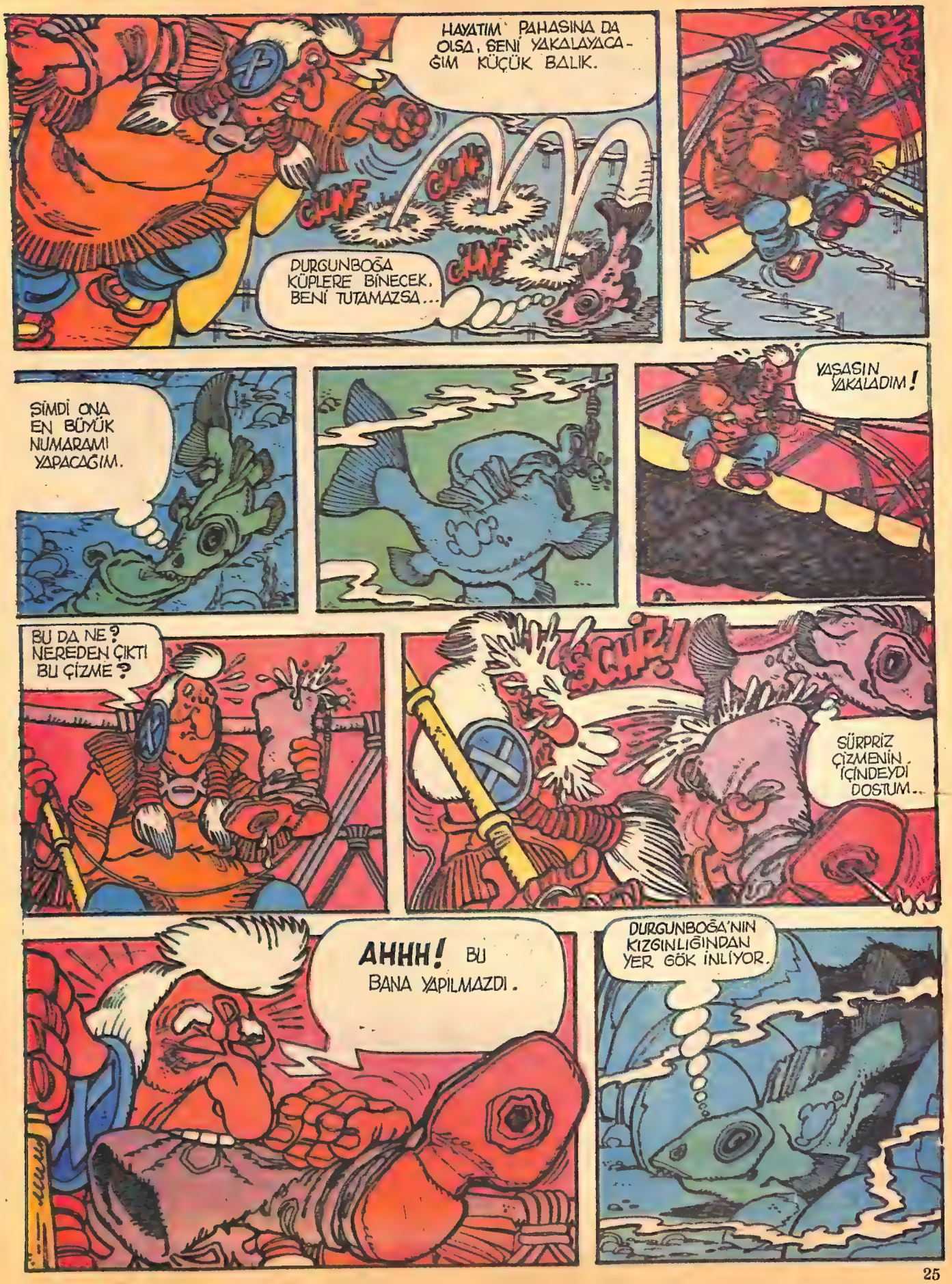
HAYATIM PAHASINA DA OLSA, SENİ YAKALAYACAĞIM KÜÇÜK BALIK.
CHUF
CHUF
CHUF
DURGUNBOĞA KÜPLERE BİNECEK, BENİ TUTAMAZSA...
ŞİMDİ ONA EN BÜYÜK NUMARAMI YAPACAĞIM.
YAŞASIN YAKALADIM!
BU DA NE? NEREDEN ÇIKTI BU ÇİZME?
SÜRPRİZ ÇİZMENİN İÇİNDEYDİ DOSTUM..
AHHH! BU BANA YAPILMAZDI.
DURGUNBOĞA'NIN KIZGINLIĞINDAN YER GÖK İNLİYOR.

BİLMECE BULMACA EĞLENCE

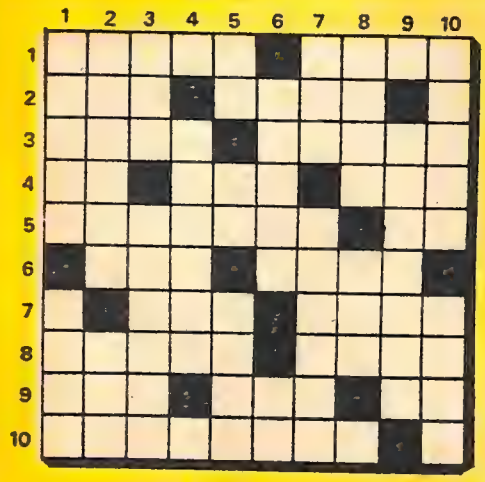

SOLDAN SAĞA:1. A,B ve özellikle C vitaminleri bakımından çok zengin olan GÖBEKLİ bir bitki.. Suç işleyenlere uygulanan ve çektirilen acı hal, 2. Deniz ve göl ortasındaki kara.. Bacakların bilekten sonraki kısmı, 3. Mekke'de bulunan ve HACI olmak isteyen müslümanlar tarafından ziyaret edilen kutsal yapı.. Bir bayan adı, 4. Kırmızı.. Hayvan ölüsü.. Bir kimsenin iyeliği altında bulunan şey (ya da, alımı satımı yapılan şey), 5. Atatürk'ün doğduğu kent.. Kesenin ilk hecesi, 6. Türlü madenlerden yapılan ip gibi ince nesne.. Bir pirinç yemeği, 7. Bir İSTEME sözü.. Veba ve tifüs gibi hastalıkların mikrobunu taşıyan (ve kedilerin avı olan) kemirici, memeli bir hayvan, 8. Elekten geçirme... Temel niteliğinde olan (başlıca), 9. Sağ ve solun ortak adı.. Atların tırnağını koruyan demir.. YERLİ MALI eşyadaki belirtici harfler, 10. Dört yılda bir gelen ve 366 gün olan (bu nedenle de Şubat ayı 29 gün çeken) yıllara verilen ad.

YUKARIDAN AŞAĞIYA : 1. Kesici bir alet.. YAHUT ile eşanlamlı bir sözcük, 2. Hak ve hukuka uygunluk ya da hakkı gözetip yerine getirme (Adliye kuruluşlarına da aynı ad verilir).. Bir çoğul eki, 3. TANRI anlamında bir sözcük.. Yeniçeri devrinde deniz erlerine verilen ad (aynı zamanda bir erkek adıdır), 4. HERKES, EL GÜN anlamına gelen bir sözcük, 5.Bir nota.. Genişlik.. Sarı, kırmızı, mavi, pembe vs.nin ortak adı, 6. Bir renk.. Dünyamızın uydusu, 7. Pencerelere takılan saydam madde.. BİLGİLİ, KAVRAYIŞLI, ANLAYIŞLI, İYİ DÜŞÜNEN anlamında bir deyim ve sıfat, 8. Bir ay adı.. Madenlerin yüzeyinde oksitlenme sonucu oluşan tabaka, 9. Bir şarkıda her kıtadan sonra tekrarlanan ve bestesi değişmeyen parça, 10. Tez yapılması gerekli (ivedi ile eşanlamlıdır).. İçinde şeker, protein, B ve C Vitaminleri bulunan (ve 100 gramı 47 kalori veren) bir meyve.

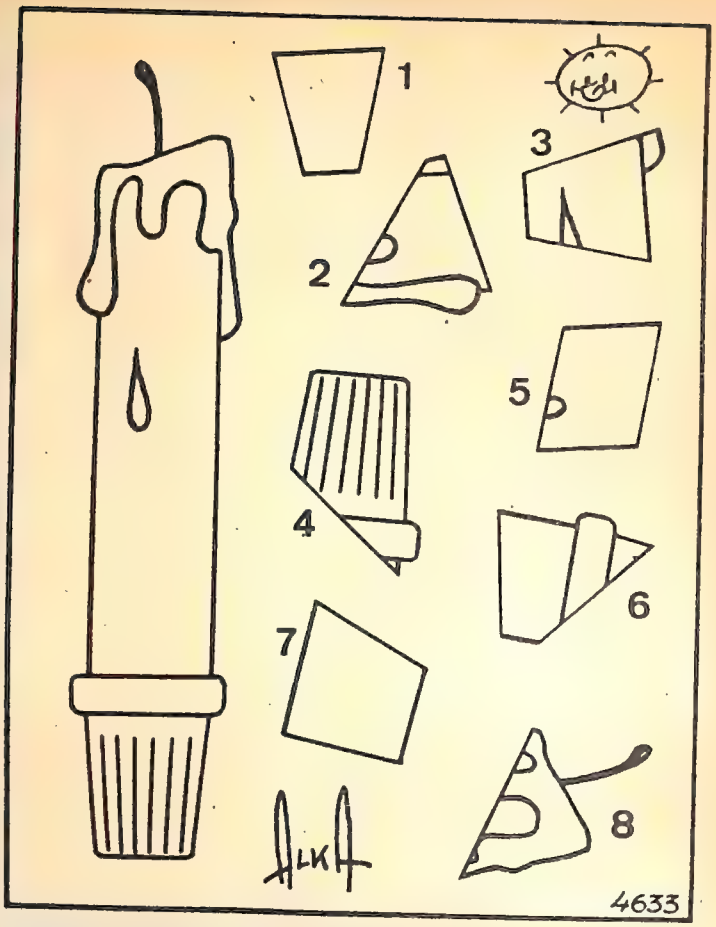

PARÇALANAN MUM : Solda gördüğünüz mum, yere düşmüş ve parçalanmış. Parçaları yapıştırmak için topladığımızda bir parçanın fazla olduğunu gördük. Acaba hangi parça fazladır?

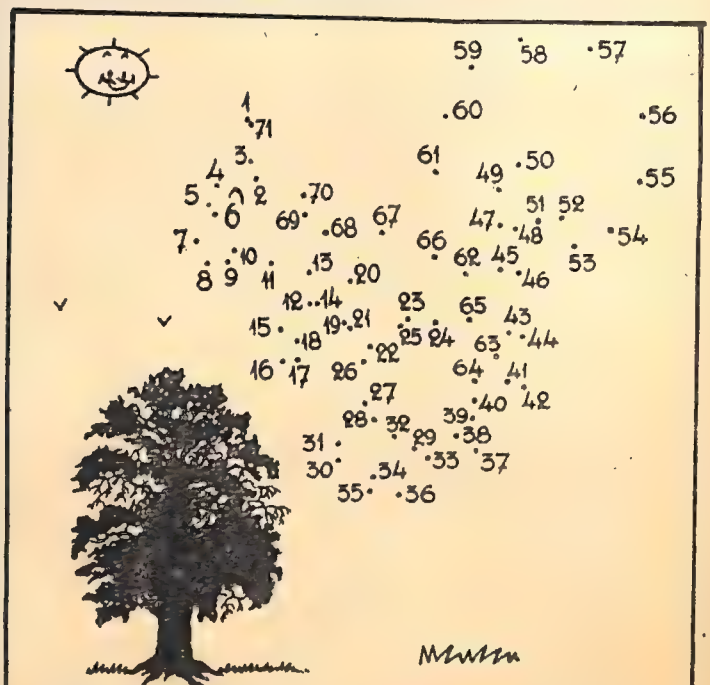

MEŞE AĞACINDAKİ KONUK : Gördüğünüz meşe ağacında küçük bir hayvan yaşıyor. Bu hayvanın ne olduğunu 1'den başlayıp sayıları izleyerek noktaları birleştirirseniz öğrenirsiniz.

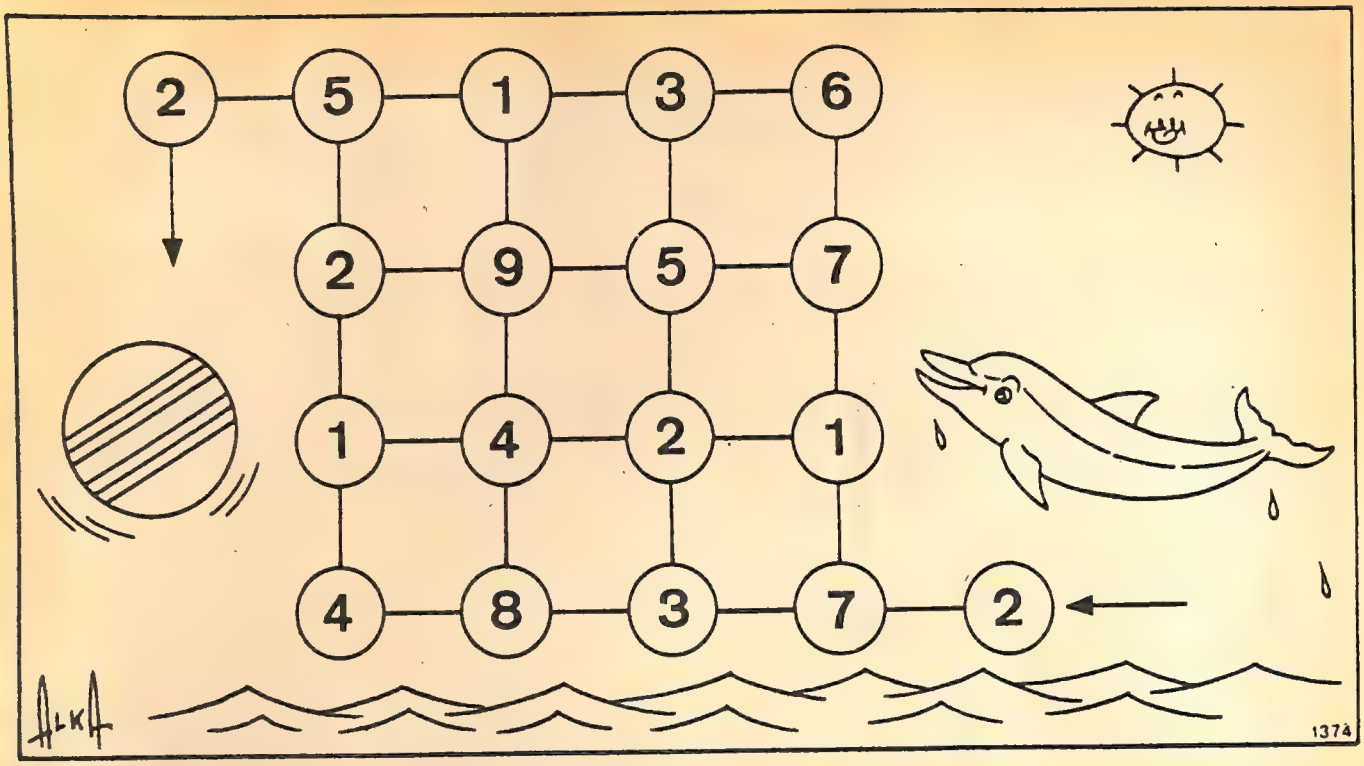

TOP : Topa ulasabilmek için yunus balığının bazı yuvarlaklardan geçmesi gerekiyor. Bu yuvarlaklardaki sayıların toplamı yunus topa var dığında 50 olmalıdır. Yunusun aynı yuvarlaktan bir daha geçmemesi için ona yolu siz gösterebilir misiniz?

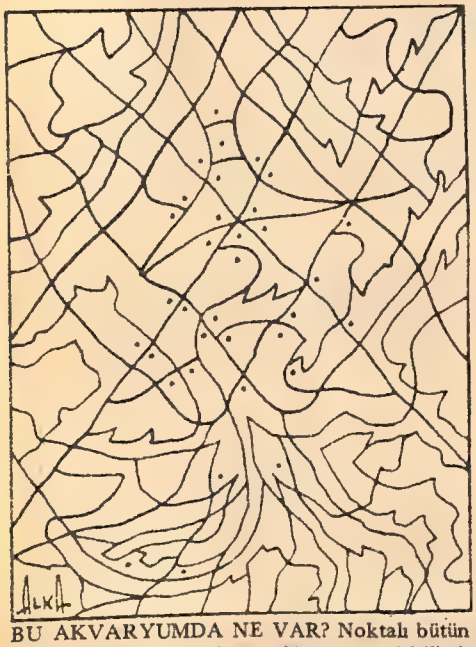

BU AKVARYUMDA NE VAR? Noktalı bütün bölümleri karalayarak ne olduğunu bulabilirsiniz!

BİLMECELER

Bir kapaklı
Çok yapraklı

(Defter)

Dişlerini yemek amacıyla kullanmayan şey nedir?

(Tarak)

İnsanın niçin iki kulağı vardır?

(Güzlük takabilmek için)

Kırkayak annenin en çok yorulduğu gün hangi gündür?

(Çocuklarının ayaklarını yıkadığı gün)

Kalburla su taşınır mı?

(Evet buz tuttuğu zaman)

HİMMET ABACIOĞLU/
Bahçelievler/ Ankara

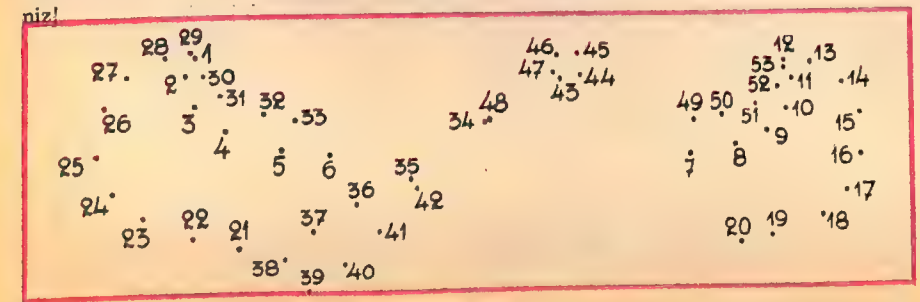

ACABA NE SATIN ALMIŞ ? Arkadaşımız çarşıdan bir şey almış. Bulmak için 1'den başlayarak sırasıyla bütün noktaları birleştirince ne satın aldığını göreceksiniz.

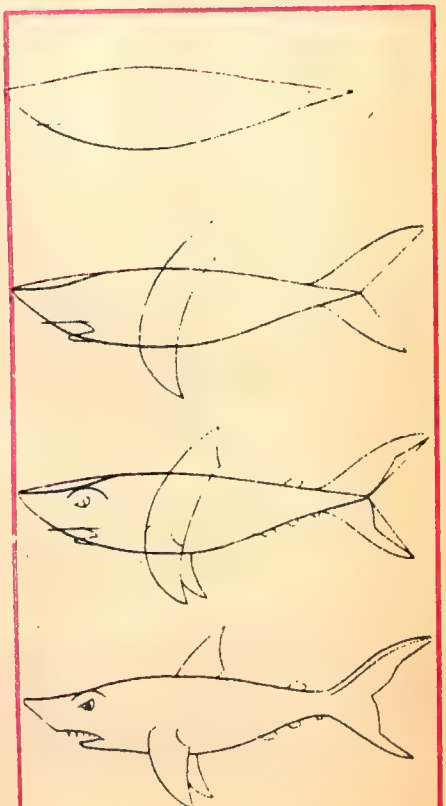

BİR KÖPEKBALIĞI ÇİZİN : Yukarıdaki dört krokiyi örnek alarak işe koyulun. Bunun pek de zor olmadığını göreceksiniz.

YANITLAR 29. SAYFADA

SİZİN SAYFANIZ

MİNİK SERÇEM

Minicik bir serçem var,
Canayakın mı yakın.
Durun biraz dinleyin,
Konuşuyor bakın.

Ben minik serçemi,
Canım gibi severim.
Minik serçem üzülme,
Havalara uç derim.

Bir yıl önce onu ben,
Yaralıydı bulmuştum.
Yarasını sararak,
Bir güzel doyurmuştum.

Yok artık minik serçem,
Uçtu gitti elimden.
Onu düşündükçe
Ağlıyorum şimdi ben.

DEMET MAVİTUNA/Istanbul

BEN VE YOKSULLUK

İster yırtık olsun ceketim
İster ayakkabım delik
Utanmam yoksulluktan
utanmam
Eski fakat pak olsun her şeyim
Eski giyinmekten utanmam
Eski giyeceklerim
Aki olur alnımın
Ben utanmam yoksulluktan
utanmam

AYDIN YETİŞTİREN
Etiler-Istanbul

AĞAÇLAR VE İNSANLAR

Şöyle bir çevreme baktım
Bir sürü ağaç vardı
Üstlerinde sayısız
Binlerce yaprak vardı

Hiç dövüşmüyorlardı
Ve hiç kavga etmiyorlardı
Kendi kendime sordum
Neden insanlar da böyle
olmuyorlardı

BİRSEN ÖZSOY/Tavşanlı - Kütahya

EMRAH MERİÇBOYU — Beylerbeyi/Istanbul

New York'ta, gökdelenlerin birinde, cam silen adam dengesini kaybederek yuvarlanmıştı. En üst kattan yere düştüğünde, hiçbir şeyi yoktu. Sapasağlam ayağa kalktı. Onu korkuyla izleyenler merakla yanına yanaştılar. Biri:
— Acaba nasıl oldu da ölmediniz? diye sordu.
Adam :
— Bereket versin, yanımda peynir-ekmek vardı. Yoksa yere ininceye kadar açlıktan ölürdüm.. dedi.

AHMET ŞAKİR KAYA
Bolvadin/Afyon

Bir akıl hastanesinde iki deli konuşuyorlar :
— Süzgeci nereye koydun?
— Çöp tenekesine attım.
— Allah Allah! Niçin attın?
— Delik deşik olduğu için.

DENİZ CENGİZ/Istanbul

İki hippi, bir resim müzesini geziyorlardı. Hippilerden biri bir tablo önünde durdu, arkadaşına seslendi :
—Şu berbat tabloya bak! Modern resim diye böylesine çirkin şeyleri niye müzelere alıyorlar, anlamıyorum doğrusu.
İkinci hippi karşılık verdi:
— Kendine gel arkadaşım. Senin baktığın tablo değil, düpedüz aynadır, ayna!

FATMA YILDIZ / Ayancık-Sinop

Öğretmen denizlerle karalar hakkında öğrencilerine bilgi veriyordu. O sırada Ali'nin başka şeylerle ilgilendiğini gördü ve çok kızarak, Ali dedi :
—Denizler mi çoktur, karalar mı?
Ali biraz düşündü ve :
—Karalar, dedi.
Öğretmen afallayarak, nasıl olur? dedi.
Ali :
—Denizlerin altında da karalar var, öğretmenim, dedi.

ULVİ SAYMAN / Yeşilhisar

BİZE DE MEKTUP VAR

Kumbara Dergisi'nin 2. sayısından beri ilgileniyor ve beğeniyorum. Derginizdeki sorular bilgimi artırıyor. Sizlerden ricam, "Garip ama Gerçek" adlı bilgi bölümünü genişletir misiniz?

NESRİN ARATOĞLU
Sapanca-Sakarya

Derginizi çok beğeniyorum ve biriktiriyorum. Tavsiye ettiğiniz bütün kitapları alıyorum. En beğendiğim de, "Karlı Dağlarda Tatil". Yalnız bir isteğim var. Sizin Sayfanız bölümünde hikaye de basmanız.

DEMET ÖZARSLAN/Şişli - Istanbul

Kumbara dergisini alıyor ve çok beğeniyoruz. En çok beğendiğimiz fıkra, şiir ve öykü oluyor. Sizden ricam plak ve televizyon sayfalarını azaltıp bunların yerine Ülkemizi Tanıyalım kısmının çoğaltılması.

SERAP TAŞÖREN
Safranbolu - Zonguldak

Derginizi ilgiyle izliyorum. Yalnız Pul Köşesi'ni yönetenlerden bir isteğim var. Ben pul koleksiyonu yapıyorum. Pul koleksiyonu yapanlarla fazla pulları değişmek istiyorum. Bu yazımı pul köşenizde yayınlamanızı rica ederim.

ÖMÜR KÜÇÜKSABANCI
Karaman - Konya
(Mansur Dede Mah. Yusuf Hoca Mektep Sok. No. 3)

Ben 3. sınıf öğrencisiyim. Derginizin her sayfasını severek okuyoruz. Sizlere teşekkür ederim. Bilgi kaynağımızsınız. Sizden, Türk Büyüklerinin resimlerini yayınlamanızı rica edebilir miyim?

FİLİZ YILDIRIM/İnebolu

Benim isteğim şu: Denektaşı bölümünüzü çok beğeniyorum, yalnız acaba bu soruları sınıflara ayırarak test gibi yapamaz mısınız? Eski padişahları, Osmanlıları anlatmanızı çok çok rica edeceğim.

AYSAN KARTAL / Burdur

Derginizin her sayısını okuyor ve beğeniyorum. Sizden dileğim derginizde matematik köşesine yer vermeniz.

GÜLBİN ÖĞÜN/Kartal-Istanbul

Derginizi özenle izliyoruz. Tabii ki, alamadığımız da oluyor. Bizim isteğimiz de Bay Gezgin'in yazılı olması ve bilmece, bulmaca gibi yazıların çoğaltılması.

MEHMET KURU - AHMET AKSU
Samsun

GARİP ama GERÇEK

Derleyen: ADLİ MORAN Çizen: MUSTAFA DELİOĞLU

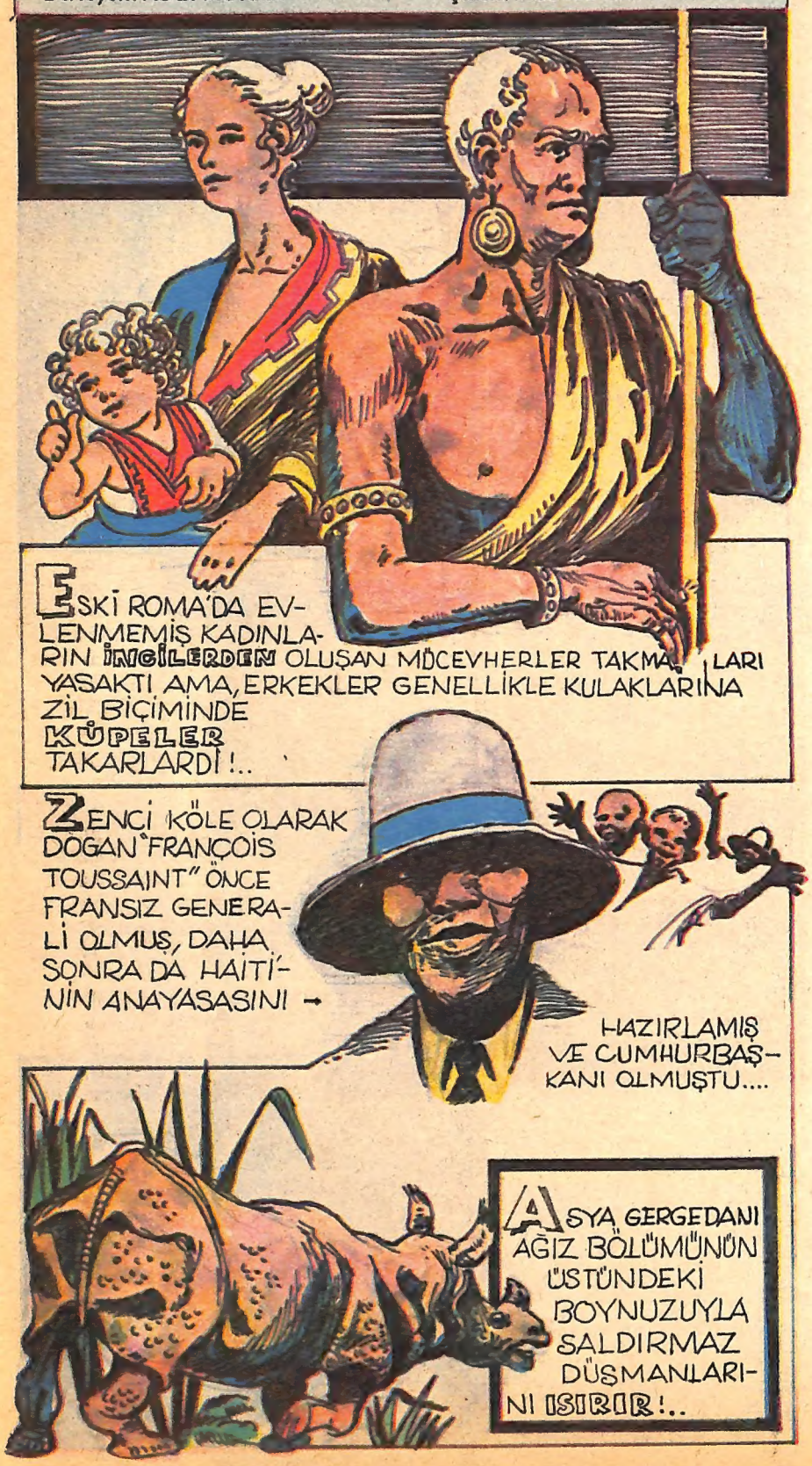

YANITLAR

DENEKTAŞI

1. Merkür 2. İstiklâl Marşı 3. Viyola 4. Tavuk ve horoz 5. Fransızca 6. Kubilay Kaan (Han) 7. Orhan Gazi 8. Sindirim 9. Nepal 10. Tatarcık 11. Bursa. Murat Hüdavendigâr Camisi ve Ulu Cami 12. Karga 13. Frédéric Chopin 14. Naimâ Tarihi 15. Selofan

BULMACA

Soldan sağa : 1. Marul, ceza 2. ada, ayak, 3. Kâbe, Emine, 4. al, leş, mal, 5. Selânik, ke, 6. tel, lapa, 7. ver, fare, 8. eleme, asal, 9. yan, nal, TM, 10. artık yıl.

Yukarıdan aşağıya : 1. Makas, veya, 2. adalet, lar, 3. Rab, levent, 4. elâlem, 5. la, en, renk, 6. yeşil, Ay, 7. cam, kafalı, 8. Ekim, pas, 9. nakarat, 10. acele elma.

MEŞE AĞACINDAKİ KONUK
Ortaya bir sincap çıkacaktır.

BU AKVARYUMDA NE VAR?
Kedibalığı

TOP

2 + 7 + 1 + 7 + 6 + 3 + 1 + 9 + 4 + 1 + 2 + 5 + 2 : 50

PARÇALANAN MUM
7 No.lu parça mumla ilgili değil.

ACABA NE SATIN ALMIŞ
Kano

SPOR

1- Eczacıbaşı 2- Fenerbahçe 3- Real Madrid 4- 4 takım, B.München, E. Frankfurt, Stutgart, Moenchengladbach 5- İkinci 6- İlk gol 7- Hentbol

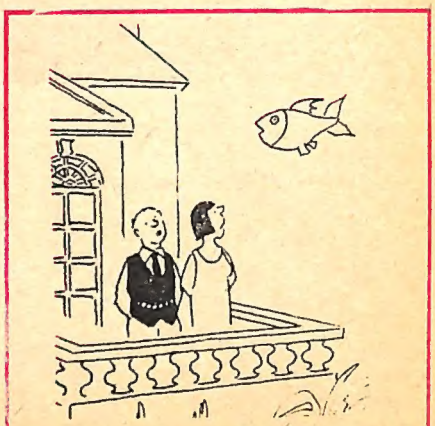

— Bugün hava çok nemli galiba!

SPOR

MİLLİ MAÇLAR

TÜRK futbolu yeni bir sınava hazırlanıyor:

Her dört yılda bir tüm dünyayı saran Dünya Kupası sınavına. Milli Takımımız, Dünya Kupası eleme grubu maçlarını Sovyetler Birliği, Çekoslovakya, Galler ve İzlanda ile oynayacak. Grubunda ikinci bile olsa İspanya'daki 1984 Dünya Kupası finallerine katılma hakkını elde edecek.

Türkiye için Sovyetler Birliği, Çekoslovakya ve Galler futbolu hiç de yabancı değil.

Sovyetler Birliği ile şimdiye dek 9 maç yapıldı. Bu dokuz karşılaşmada 2 yengi, 7 yenilgi alındı. Atılan 6 gole karşılık 17 gol yenildi. İzmir'deki son maçı milli takımımız 1 - 0 aldı.

Çekoslovakya ile 7 kez karşı karşıya gelen ay-yıldızlı futbolcularımız, bu karşılaşmalardan 1 yengi, 4 yenilgi, 2 beraberlik ile ayrıldılar. Çekoslovakya'dan yediğimiz 19 gole 5 golle karşılık verildi. İki takım arasındaki son karşılaşma Çekoslovakya'nın 1 - 0 yengisiyle sonuçlandı.

Galler ile 2 maç yapan milli takımımız, Avrupa Uluslar Kupası grup elemelerindeki bu maçlardan ilkini 1 - 0 kaybetti, ikincisini 1 - 0 kazandı.

İzlanda ile milli takımımız hiç maç yapmadı. Ancak, grubun en zayıf takımının İzlanda olduğunu belirtmekte de yarar var.

Milli takımımız, grubunda en büyük savaşımı Sovyetler Birliği ve Çekoslovakya ile yapacak. Bu güçlü ekiplerden, özellikle dış sahalarda alacağımız puanlar, bize ikinci kez Dünya Kupası finalleri kapısını açacak. Ancak, ay-yıldızlı futbolcularımızın Galler'i küçümsememesi ve kapalı bir kutu olan İzlanda futbolu önünde bir sürprize uğramaması gerekiyor.

Avrupa Uluslar Kupası elemelerinde Federal Almanya, Galler ve Malta ile karşılaşan ve bu maçlar sonunda 3 yengi, 1 beraberlik, 2 yenilgi ile ikinci olan milli takımımız, bu kez katılacağı yeni sınavda da en azından ikincilik savaşımı verecek.

Ay-yıldızlı futbolcularımız, bu büyük puan savaşına 24 Eylülde, İzlanda maçı ile başlayacaklar. Ardından 15 Ekimde Galler maçı yapılacak. Üçüncü maçımız da yine yurt dışında, 3 Aralıkta Çekoslovakya ile olacak. 25 Mart 1981'de Galler, 15 Nisan 1981'de ise Çekoslovakya ile İzmir Atatürk Stadında rövanş maçlarını yapacağız. Eğer bu karşılaşmalarda, İspanya yolunu açacak puanları alabilirsek, 23 Eylül 1981'de, Rusya'daki Sovyetler Birliği - Türkiye ve 7 Ekim 1981'de İzmir'deki Türkiye - Sovyetler Birliği maçları belki de bu grubun finali olacak.

Bir milli maç başında Milli Takımımız.

Sovyetler - Türkiye karşılaşmasından bir görünüş.

7 SORU-7 YANIT

1- *Bu yıl basketbol ve voleybol Türkiye liglerini hangi kulübümüz kazandı?*
2- *Türkiye Kupasında başarılı sonuçlar alan Lüleburgazspor, son olarak hangi büyük takımımızı eledi?*
3- *Basketbolde bu yıl Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupasını hangi ülkenin takımı kazandı?*
4- *Bu yıl UEFA Kupası yarı finalinde kaç Alman takımı mücadele edecek?*
5- *Son Balkan Kros Şampiyonasında büyük erkekler, orta gençler ve genç erkekler takımlarımız kaçıncı oldular?*
6- *Fenerbahçe kaptanı Cemil'in Beşiktaş'a attığı gol bu mevsim attığı kaçıncı goldür?*
7- *Beşiktaş'ın bu yıl ilk kez İstanbul şampiyonu olduğu spor dalı hangisidir?*

Yanıtlar 29. sayfada

Zehra ablam ve BEN

Uyarlayan: HALE KUNTAY

ÇAY SOFRASI

O gün gene dışarda yağmur yağıyordu ve Zehra ablamla ben de odamızda oynuyorduk.

— "Çocuklar ben bir koşu alışverişe gidiyorum, biliyorsunuz bugün konuklarım gelecek. Çay sofrasını kurdum, her şeyi hazırladım, ben gelene kadar odanızdan çıkmayın, emi?" diye annem tembih etti.

—"Olur anne," diye yanıt verdik ikimiz de.

Ve annem alışverişe gitti.

Bir süre sonra Zehra ablam :

—"Sanki ne diye odanızdan çıkmayın dedi annem?" diye sordu.

—"Konukları için içerlerini hazırlamış da ondan."

—"Ama ben çay sofrasını görmek istiyorum."

—"Olmaz."

—"Nedenmiş?"

—"Çünkü annem odanızdan çıkmayın dedi de ondan."

—"Onu senin için dedi, yaramazlık yapmayasın diye."

—"Yalancı," diye bağırdım öfkeyle. "Asıl yaramaz olan sensin."

Zehra ablamın kafasına bir yastık atmak istedim ama, odadan kaçtı gitti. Bekledim, geri gelmeyince, ben de oturma odasına gittim. Zehra ablam koltuğa oturmuş, beğeni ile süslü çay sofrasına bakıyordu.

—"Böyle bir sofrada oturup, meyva suyu içmek isterdim," dedi. "Ne güzel değil mi?"

—"Evet," dedim. "Çok güzel."

—"Büyüyünce annem gibi ben de güzel sofralar kuracağım."

—"Ben de."

—"Aman Fehmi, sen erkeksin, erkekler böyle güzel sofra kuramazlar," diye Zehra ablam söylendi.

—"Ben kuracağım işte! Kuracağım! Kuracağım!"

Birden masa başında oturup meyva suyu içmek istedi ikimizin de canı, büyükler gibi. Ve yaptık da. Sonra birden nasıl olduysa oldu, tam önümde, bembeyaz örtünün üzerinde küçük bir kırmızı leke belirdi. Aksi gibi ben de vişne suyu içiyordum. İyi ki. Zehra ablam görmemişti, hemen çiçek vazosunu aldım ve lekenin üzerine koydum.

—"Neden vazonun yerini değiştirdin?" diye Zehra ablam sormazmı?

—"Canım istedi de ondan."

—"Yerine koy vazoyu."

—"Hayır burada duracak."

—"Vazoyu annem sofranın tam ortasına koymuştu, anladın mı? Yerine koy diyorum."

—"Vazo burada duracak, asıl sen anladın mı?"

Zehra ablam anlamamış olacak ki, iki elimle sıkı sıkı tuttuğum vazoyu çekip almak istedi. Bırakmadım. Sonra nasıl olduysa oldu, vazo elimden fırladı, yuvarlandı, içindeki su olduğu gibi beyaz örtünün üzerine döküldü, çiçekler etrafa yayıldı, bir de fincan kırıldı.

Tam o sıra annem içeriye girdi.

—"Ah böyle olacağını biliyordum...." diyerek başını dertli dertli iki yana salladı. "Biliyordum, biliyordum..."

Peki annem böyle olacağını nerden bilebilirdi?

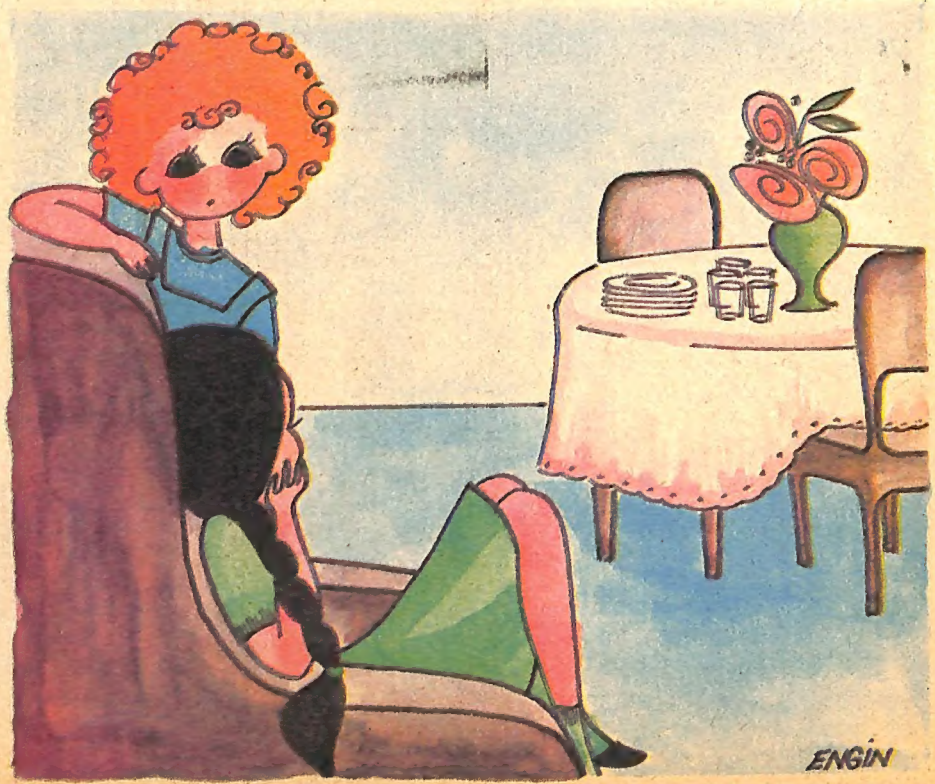

SEVİNÇ'cik

GİDİP ŞU BEBEĞİME BİR ELBİSE DİKİİM...

ANNEM GÖRÜNCE ÇOK SEVİNECEK...
KIRT KIRT

AFERİN BANA... NE GÜZEL DİKTİM...

ANNEE... KOŞ BAK... BEBEĞİME ELBİSE DİKTİM...
AFERİN SEVİNÇ'CİK ŞİMDİ GELİYORUM...

Hiii... SEVİNÇ'CİK... NE YAPTIN?..
N'OOLDU ANNE?..

SEVİNÇ'CİK BU NE HAL?.. BÜTÜN ELBİSELERİNİ KESMİŞSİN...
N'AAPİM ANNECİİM... HAZIR DİKMİŞKEN BEBEĞİME BİR KAÇ ÇEŞİT ELBİSE DİKTİM...